

Заступник Голови Правління
АТ «СК «АХА Страхування»

Межебицький М.С.

«06» жовтня 2014 р.

Додаток №3
до Правил № 007 добровільного страхування
від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ
від 06.10.2014 року

Додаток №2
до Правил № 002 добровільного страхування
майна (іншого, ніж передбачено пунктами 5-9
статті 6 Закону України «Про страхування»)
від 06.10.2014 року

ОСОБЛИВІ УМОВИ
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВ І
ПІДПРИЄМЦІВ ВІД ВОГНЮ ТА ІНШИХ НЕБЕЗПЕК

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ці Особливі умови добровільного страхування майна підприємств і підприємців від вогню та інших небезпек (надалі – Особливі умови) розроблені відповідно до Закону України «Про страхування» №85/96-ВР від 07.03.96р. із змінами та доповненнями, та інших законодавчих і підзаконних актів України.

1.2. В цих Особливих умовах застосовані наступні терміни:

База оцінки – комплекс методичних підходів, методів та оціночних процедур, що відповідають певному виду вартості майна. Для визначення бази оцінки враховуються мета оцінки та умови використання її результатів.

Вигодонабувач – фізична особа (в тому числі й фізична особа - підприємець) або юридична особа, що має заснований на законі, іншому правовому акті або договорі інтерес у збереженні застрахованого майна, і яка при укладенні договору страхування призначена Страхувальником для отримання страхового відшкодування.

Дійсна вартість (страхова вартість) майна – вартість майна для цілей страхування: вартість відтворення (вартість заміщення), ринкова або інша вартість майна, визначена відповідно до умов договору страхування.

Договір страхування – письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено договір страхування (подати допомогу, виконати послугу тощо), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору.

Домоволодіння – житловий будинок з прилеглою до нього земельною ділянкою та належними йому господарськими спорудами та будівлями.

Заява на виплату страхового відшкодування – документ, встановленої Страховиком форми, який заповнюється Страхувальником і висловлює його бажання одержати страхове відшкодування.

Заява на страхування – документ, який заповнюється Страхувальником і висловлює його бажання здійснити страхування у даного страховика, а також містить основну інформацію, необхідну для укладення договору страхування.

Компетентні органи – державні органи та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, які відповідно до чинного законодавства мають право проводити розслідування причин та обставин подій, що мають ознаки страхових випадків, та висновки (рішення, постанови, роз'яснення, акти тощо) яких є необхідними для кваліфікації заявлених подій як «страховий/нестраховий випадок» (наприклад, органи Міністерства внутрішніх справ, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Міністерства охорони здоров'я, житлово-комунальні підприємства, відповідні органи інших держав тощо).

Страхова виплата – грошова сума, яка виплачується Страховиком відповідно до умов договору страхування при настанні страхового випадку.

Страхова сума (ліміт відповідальності) – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний здійснити виплату при настанні страхового випадку.

Страхове відшкодування – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми за договорами майнового страхування при настанні страхового випадку.

Страхове покриття – страхові ризики, щодо яких укладено договір страхування.

Страховий акт – документ, що складається Страховиком у формі, що визначена Страховиком, який кваліфікує подію як страховий (нестраховий) випадок, та в якому зафіксований розмір завданих збитків і сума страхового відшкодування.

Страховий випадок – подія, передбачена договором страхування, яка відбулася, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

Страховий платіж – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику у відповідності з договором страхування.

Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування, і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф – ставка страхового платежу з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страховик – юридична особа, яка приймає на себе за умовами договору страхування за певну винагороду (страховий платіж) зобов'язання відшкодувати Страхувальнику збитки, які виникли в результаті настання страхових випадків, передбачених Правилами та цими Особливими умовами.

Страхувальники – юридичні особи або дієздатні фізичні особи – підприємці, що уклали зі Страховиком договір страхування.

Страхування – це вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів фізичних осіб та юридичних осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених договором страхування або законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати фізичними особами та юридичними особами страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та доходів від розміщення коштів цих фондів.

Франшиза – частина збитків, що не відшкодовується страховиком згідно з договором страхування. Франшиза може встановлюватись як в абсолютному значенні, так і у відсотках від страхової суми та використовуватись як до загальної страхової суми, так і до страхової суми по кожному окремому предмету договору страхування, в залежності від умов договору страхування.

Франшиза безумовна – Страховик зобов'язаний відшкодувати збитки за вирахуванням встановленої франшизи.

Франшиза умовна – Страховик не несе відповідальності за збитки, що не перевищують розміру франшизи, та зобов'язаний відшкодувати збитки повністю, якщо їх розмір перевищує розмір встановленої франшизи.

Терміни, що не обумовлені даними Особливими умовами, визначаються Законом України "Про Страхування" та іншими законодавчими і підзаконними актами України.

Якщо значення якого-небудь терміну (найменування або поняття) не обумовлено цими Особливими умовами та не може бути визначено, виходячи з законодавства, то таке найменування або поняття використовується у своєму звичайному лексичному значенні.

1.3. АТ «СК «АХА Страхування» (надалі – Страховик) укладає договори добровільного страхування майна підприємств та підприємців від вогню та інших небезпек від перелічених у цих Особливих умовах ризиків (надалі – Договори страхування) на підставі Правил № 007 добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, Правил № 002 добровільного страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону України "Про страхування") та цих Особливих умов.

1.4. Страхувальниками відповідно до цих Особливих умов є юридичні особи (незалежно від їх організаційно-правової форми) або дієздатні фізичні особи – підприємці (надалі - Страхувальники), що уклали із Страховиком Договори страхування майна, яке належить їм на правах власності (володіння, користування та розпорядження), або прийняте ними в довірче управління, оренду, лізинг, заставу, на зберігання, комісію, продаж та з інших підстав, що не суперечать чинному законодавству України.

1.5. Майно може бути застраховане за Договором страхування лише на користь тієї особи (Вигодонабувача), що має заснований на законі, іншому правовому акті або договорі інтерес у збереженні цього майна. Договір страхування майна, укладений при відсутності у Страхувальника (Вигодонабувача) такого інтересу в збереженні застрахованого майна, є недійсним з моменту його укладення.

1.6. Призначення в Договорі страхування Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання покладених на нього обов'язків за цим Договором, окрім випадків, коли ці обов'язки Страхувальника добровільно, свідомо і у відповідності до чинного законодавства, цих Особливих умов та умов Договору страхування виконані Вигодонабувачем.

1.7. Умови, що містяться в цих Особливих умовах, можуть бути змінені (виключені або доповнені) за письмовою згодою сторін при укладанні Договору страхування або до настання страхового випадку, за умови, що такі зміни не суперечать чинному законодавству.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси Страхувальника (Вигодонабувача), що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням застрахованим майном. Зазначені майнові інтереси мають бути належним чином заявлені на страхування та безпосередньо зазначені в Договорі страхування.

2.2. За цими Особливими умовами може бути застраховане таке рухоме і нерухоме майно:

2.2.1. Будівлі та приміщення (житлові, адміністративні, соціально-культурного призначення і суспільного користування, виробничі, господарчі тощо), включаючи усі їх конструктивні елементи (за виключенням внутрішнього оздоблення та скла) та інші складові частини земельної ділянки Страхувальника (Вигодонабувача), які мають постійне місцезнаходження;

2.2.2. Внутрішнє оздоблення будівель та приміщень, а саме: внутрішня обробка стін, підлоги та стелі будівель та приміщень (включаючи обробку балконів, лоджій тощо) усіма видами штукатурних та малярних робіт, деревом, пластиком, шпалерами тощо; інші горючі елементи та покриття стін, підлоги та стелі; горючі дверні та віконні конструкції, включаючи скло; вбудовані меблі;

2.2.3. Споруди (вежі, щогли та інші виробничо-технологічні установки), включаючи усі їх конструктивні елементи та інші складові частини земельної ділянки Страхувальника (Вигодонабувача), які мають постійне місцезнаходження;

2.2.4. Інженерне і виробничо-технологічне обладнання (системи, апарати, верстати, передавальні і силові машини, інші агрегати, механізми і прилади, включаючи усі їх конструктивні елементи та комунікації, зокрема, фундамент та лінії передачі електроенергії);

2.2.5. Торгівельне обладнання;

2.2.6. Електронно-обчислювальна техніка, пристрої передавання інформації, оргтехніка;

2.2.7. Інвентар, технологічне устаткування;

2.2.8. Меблі, офісне обладнання, предмети інтер'єру тощо;

2.2.9. Товарно-матеріальні цінності (будь-які товарні та матеріальні запаси, а саме: сировина, матеріали та напівфабрикати, необхідні для діяльності, виробництва кінцевої продукції тощо, а також, запаси готової продукції);

2.2.10. Предмети особистого користування та інше майно, вказане в Договорі страхування, яке належить робітникам підприємства (одяг, сумки тощо);

2.2.11. Інше майно, належним чином зазначене у Договорі страхування.

2.3. Застраховане за Договором страхування майно визначається згідно з переліком або описом, вказаним у Договорі страхування, з урахуванням та в межах визначень п. 2.2 цих Особливих умов.

2.4. Якщо в Договорі страхування не зазначено інше, будівлі, приміщення та споруди приймаються на страхування з усіма невід'ємними інженерними комунікаціями та системами відповідно до проектної та технічної документації (санітарно-технічне та опалювальне обладнання і системи, електропроводка, інші з'єднувальні кабелі).

2.5. Згідно з даними Особливими умовами не можуть бути застраховані (якщо інше не передбачено Договором страхування):

2.5.1. Готівка в національній і іноземній валюті;

2.5.2. Цінні папери (акції, облігації, сертифікати, векселі, тощо), посвідчення, свідоцтва, ощадні і чекові книжки, кредитні карти, рукописи, плани, креслення, акти, бухгалтерські і ділові книги, картотеки та інші офіційні або приватні документи;

2.5.3. Моделі, макети, наочні приладдя, зразки, форми, прототипи і виставочні екземпляри, а також типова продукція, що не застосовується у поточному виробництві тощо;

2.5.4. Дорогоцінні метали в природному або обробленому вигляді, у злитках, напівфабрикатах або готових виробів;

2.5.5. Твори мистецтва, унікальні та антикварні речі, слайди, фотознімки, філателістичні колекції;

2.5.6. Предмети релігійного культу;

2.5.7. Деревина на лісосіках та під час сплаву;

2.5.8. Устаткування та обладнання, розташоване на зовнішніх стінах або даху будівель та споруд (вивіски, електронна реклама, антени, навіси, ставні тощо);

2.5.9. Мережі електропостачання під відкритим небом, включаючи опори, щогли та огороження;

2.5.10. Рухоме майно під відкритим небом;

2.5.11. Об'єкти незавершеного будівництва та об'єкти, що будуються або реконструюються;

2.5.12. Технічні носії інформації комп'ютерних та аналогічних систем (перфокарти, магнітні стрічки, касети, дискети, магнітні диски тощо);

2.5.13. Вибухові речовини.

2.6. Майно, зазначене у п. 2.5 цих Особливих умов, може бути предметом Договору страхування за цими Особливими умовами тільки за умови, що це спеціально зазначено у Договорі страхування.

2.7. Згідно з даними Особливими умовами не можуть бути застраховані:

2.7.1. Будинки і споруди, конструктивні елементи та інженерні системи яких знаходяться в аварійному стані, а також рухоме майно, що знаходиться в них;

2.7.2. Майно, що знаходиться на території страхування, але яке не належить Страхувальнику (Вигодонабувачеві) на праві власності (володіння, користування, розпорядження), або не знаходиться у Страхувальника (Вигодонабувача) в довірчому управлінні, в оренді, лізингу, заставі, на зберіганні, комісії та з інших підстав, що не суперечать чинному законодавству України;

2.7.3. Майно, що знаходиться в зоні, що перебуває під загрозою обвалу, оповзню, повені або іншого стихійного лиха, а також у зоні військових дій з моменту офіційного підтвердження наявності такої загрози, якщо таке підтвердження було зроблено до укладення Договору страхування;

2.7.4. Майно, вилучене з обороту або обмежене в обороті відповідно до чинного законодавства України;

2.7.5. Свійські тварини (в тому числі риба, птиця), багаторічні насадження, сільськогосподарські культури.

2.8. Питання про прийняття того чи іншого предмету на страхування вирішується Страховиком в односторонньому порядку.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

3.1. Страхова сума встановлюється за згодою сторін Договору страхування в розмірі, що не перевищує дійсної вартості застрахованого майна (страхової вартості), якщо інше не передбачено Договором страхування. Дійсною вартістю вважається вартість майна в місці його перебування на момент (у день) укладення Договору страхування або настання страхового випадку, визначена відповідно до умов Договору страхування.

3.2. Дійсною вартістю відповідно до умов Договору страхування може бути:

3.2.1. Поточна вартість – вартість нового майна за вирахуванням зносу;

3.2.2. Відновлювальна вартість - вартість нового майна (вартість будівництва, придбання або виготовлення) без вирахування зносу;

3.2.3. Загальна вартість (застосовується для майна, яке не може більше використовуватися за своїм призначенням) - вартість, яку очікується отримати за майно (матеріали з нього), яке вичерпало корисність відповідно до своїх первісних функцій;

3.2.4. Ринкова вартість – вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем.

3.2.5. Інша вартість – вартість майна, визначена в Договорі страхування за методикою оцінки іншою, ніж зазначено вище.

3.3. Суттєвою та необхідною умовою при страхуванні на підставі цих Особливих умов є те, що база оцінки при визначенні вартості майна та розміру заподіяних настанням страхового випадку збитків з метою виплати страхового відшкодування, відповідає вказаній в Договорі страхування дійсній вартості.

3.4. Якщо інше не передбачено Договором страхування, дійсною вартістю при страхуванні на підставі цих Особливих умов є поточна вартість, яка визначається:

3.4.1. Для будівель, приміщень та споруд - вартість будівництва за цінами і тарифами, що діють на момент оцінки, за вирахуванням зносу та урахуванням експлуатаційно-технічного стану;

3.4.2. Для торгівельного, інженерного та виробничо-технологічного обладнання, електронно-обчислювальної техніки, пристроїв передавання інформації, оргтехніки, інвентарю, технологічного устаткування, предметів інтер'єру, меблів - вартість придбання, за цінами, що діють на момент оцінки, за вирахуванням зносу та з урахуванням експлуатаційно-технічного стану;

3.4.3. Для об'єктів у стадії незавершеного будівництва або реконструкції та внутрішнього оздоблення будівель та приміщень - по фактично здійснених або таких, що необхідно здійснити, матеріальних і трудових витратах на момент оцінки, виходячи з затверджених цін, норм і розцінок для даного виду робіт і витрачених матеріалів за вирахуванням зносу та урахуванням експлуатаційно-технічного стану;

3.4.4. Для товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) - вартість придбання або виготовлення ТМЦ (за основу приймається менша з вказаних сум), вигляду та якістю як застраховані, за цінами і тарифами, що діють на момент оцінки. В будь-якому випадку, дійсна вартість обмежується ціною реалізації (ринковою вартістю). Не може бути застраховано ТМЦ, які знаходяться в обігу, в кількості більшій, ніж середньомісячні залишки на складах, згідно відповідних підтверджуючих документів (довідок) за кілька попередніх періодів, які складені на підставі бухгалтерського обліку. Якщо інше не передбачено Договором страхування, дійсна вартість ТМЦ відповідає балансовій вартості згідно даних бухгалтерського обліку. Страхування ТМЦ здійснюється з урахуванням додаткових умов згідно Додатку № 3 до цих Особливих умов.

3.5. При страхуванні майна, окрім ТМЦ, Договором страхування може бути передбачено, що *дійсна вартість* визначається наступним чином:

3.5.1. *Відновлювальна вартість*, за умови, що знос майна складає не більше 30% (страхування на базі відновлювальної вартості);

3.5.1.1. Для будівель, приміщень, споруд та іншого нерухомого майна *відновлювальна вартість* - це вартість нової будівлі (приміщення, споруди або іншого нерухомого майна), включаючи витрати на проектування і загальні будівельні роботи, на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку, без вирахування зносу;

3.5.1.2. Для іншого майна *відновлювальна вартість* - це вартість придбання нового аналогічного за видом і якістю майна, або вартість відновлення (виготовлення) такого майна на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку, без вирахування зносу. При цьому, визначальною є менша з вказаних сум;

3.5.2. *Загальна вартість* - вартість майна, визначена згідно з п.3.2.3 цих Особливих умов, на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку;

3.5.3. *Ринкова вартість* – вартість майна, визначена згідно з п.3.2.4 цих Особливих умов, на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку.

3.5.4. *Інша вартість* – вартість майна, визначена згідно з п.3.2.5 цих Особливих умов, на момент укладення Договору страхування або настання страхового випадку.

3.6. Страхова сума встановлюється окремо по кожному застрахованому предмету Договору страхування або сукупності предметів (групам, категоріям майна), зазначених у Договорі страхування або визначених Договором страхування в межах їх дійсної вартості, на підставі наданих Страхувальником документів, що підтверджують дійсну вартість майна, шляхом експертної оцінки, або іншим способом.

3.7. Відповідність страхових сум визначених в Договорі страхування дійсній вартості встановлюється окремо по кожному застрахованому предмету або сукупності предметів, вказаних в Договорі страхування. Відповідальність за правильність визначення (розрахунку) страхової суми покладається на Страхувальника. Страхувальник має право переглядати розмір страхової суми за Договором страхування на випадок збільшення дійсної вартості майна. Якщо дійсна вартість майна збільшується, Страхувальник повинен відповідно збільшити страхову суму та сплатити додатковий страховий платіж у відповідності з умовами п. 3.12 цих Особливих умов. В іншому випадку діє п. 3.11 цих Особливих умов.

3.8. Якщо Договором страхування не передбачено інше, у випадку, коли Страхувальник документально не підтверджує розмір дійсної вартості по окремих застрахованих предметах (елементах, складових частинах майна) Страховик відшкодовує збитки, викликані їхньою загибеллю або ушкодженням, у межах питомої ваги цих елементів у вказаній в Договорі страхування страховій сумі згідно наступних таблиць:

3.8.1. При страхуванні будівлі:

Елементи будівлі	Питома вага у страховій сумі, %
Фундамент	14
Стіни несучі	25
Підлога, перекриття	19
Дах, покрівля	6
Вікна, двері	11
Оздоблення	11*
Інше	14

* - питома вага оздоблення прийнята за категорією «Стандартне». В залежності від категорії оздоблення, за згодою сторін, можуть бути прийняті наступні дані:

Категорія оздоблення	Елементи оздоблення	Ознаки	Питома вага у страховій сумі, %
Стандартне оздоблення	Стіни	Штукатурка, фарбування, паперові шпалери	10-15 %
	Підлога	Лінолеум, дерев'яна підлога (дошка)	
	Стеля	побілка	
	Двері	ДСП	
Поліпшене оздоблення	Стіни	Тиснені, рідкі шпалери, шпалери, які м'яються, декоративні панелі	20- 40 %
	Підлога	Паркет, килимове покриття, керамічна плитка	
	Стеля	Шпалери, плитка для стелі, натяжні стелі	
	Двері	Фільонкові, масив хвойних порід, полімерні матеріали	
Євростандарт		Оздоблення, здійснене з використанням коштовних матеріалів по індивідуальному замовленню	40- 60 %

При цьому, зі збільшенням питомої ваги у страховій сумі оздоблення, питома вага інших елементів будівлі відповідно пропорційно зменшується, виходячи з наведених вище даних.

3.8.2. При страхуванні внутрішнього оздоблення та інженерних систем:

Елементи внутрішнього оздоблення	Питома вага у страховій сумі, %
Підлога	34
Стеля	10
Стіни, вбудовані меблі	30
Заповнення проїомів (вікон, дверей), горючі складові вікон та дверей, включаючи скло	14
Інженерні системи	12

3.8.3. Якщо Договором страхування не передбачено інше, при страхуванні домоволодіння загальна питома вага у страховій сумі прибудов до житлового будинку, окремих господарських споруд та будівель (вбиральня, лазня, гараж, сховище, навіс тощо) складає 10% від загальної страхової суми по страхуванню домоволодіння.

3.8.4. Страхувальник при укладанні Договору страхування може змінити зазначені вище розміри питомої ваги страхових сум за узгодженням зі Страховиком.

Якщо Договором страхування не передбачено інше, вказані значення питомої ваги у відсотках від визначеної у Договорі страхування страхової суми застрахованого предмету Договору страхування є максимальними сумами (лімітами відповідальності Страховика) при визначенні розміру страхового відшкодування при повному знищенні або пошкодженні зазначених елементів.

3.9. Якщо майно прийняте на страхування на визначену частку (відсоток) від дійсної вартості майна, то всі предмети Договору страхування вважаються застрахованими у тій самій частці.

3.10. Якщо страхова сума виявиться більшою дійсної вартості майна, прийнятого на страхування, Договір страхування діє в тій частині страхової суми, що не перевищує дійсної вартості майна.

3.11. Якщо протягом строку дії Договору страхування дійсна вартість майна збільшується, Страховик несе відповідальність за Договором страхування пропорційно відношенню страхової суми, встановленої для такого майна в Договорі страхування, до нової (збільшеної) дійсної вартості майна (якщо інше не передбачено Договором страхування).

3.12. Страхова сума у зв'язку із збільшенням вартості застрахованого майна під час дії Договору страхування може бути збільшена на підставі письмової заяви Страхувальника шляхом укладання додаткової угоди до Договору страхування, яка стає його невід'ємною частиною.

3.13. Якщо Страхувальнику (Вигодонабувачу) здійснена виплата страхового відшкодування, то страхова сума відповідно зменшується на розмір виплаченого відшкодування (якщо інше не передбачено Договором страхування). Страхова сума вважається зменшеною з дня виплати страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3.14. Страхові суми (ліміт відповідальності) можуть бути встановлені по окремих застрахованих предметах Договору страхування, по окремих страхових випадках, групі страхових випадків, Договору страхування у цілому.

3.15. Договором страхування може бути передбачена франшиза (умовна або безумовна). Франшиза визначається за згодою сторін при укладанні Договору страхування у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі. Франшиза може встановлюватись окремо по кожному застрахованому предмету Договору страхування, страховому випадку (ризик). Вказана в Договорі страхування франшиза застосовується при розрахунку суми страхового відшкодування по кожному окремому страховому випадку. Збитками по одному страховому випадку є збитки, які мають один з одним причинно-наслідковий зв'язок протягом 72 годин. Збитки, які виникають протягом 72 годин незалежно один від одного, не вважаються збитками по одному страховому випадку і розглядаються як збитки по окремим страховим випадкам.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ, СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ. ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. За Договором страхування, укладеним на підставі даних Особливих умов, можуть бути застраховані майнові інтереси Страхувальника (Вигодонабувача), пов'язані з ризиком втрати (загибелі) або ушкодження майна в результаті:

4.1.1. **Пожежі** – вогню, що виник поза спеціально призначеним для його розведення і підтримки місцем, або вийшов за його межі і здатний поширюватися спонтанно та довільно. Пожежа, яка виникла внаслідок протиправних дій третіх осіб (підпалу), не є страховим випадком, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Страховик також відшкодовує збитки, що виникли внаслідок впливу на застраховане майно продуктів горіння (диму, сажі, кіптяви), гарячих газів, високої температури (за умови, що такий вплив є наслідком пожежі) і заходів пожежогасіння, застосованих з метою гасіння або запобігання подальшому поширенню вогню.

4.1.2. **Вибуху** - звільнення великої кількості енергії за короткий період часу, засноване на прагненні газів або парів до розширення. Вибухи, які виникли внаслідок протиправних дій третіх осіб, не є страховим випадком, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Вибухом резервуара (казана, трубопроводу, тощо) вважається тільки такий вибух, коли стінки цього резервуара ушкоджені в такому обсязі, що відбувається раптове вирівнювання тиску усередині і зовні резервуара. Якщо вибух усередині резервуара викликаний швидкоплинним протіканням хімічної реакції, то виниклі збитки відшкодовуються і в тому випадку, якщо стінки резервуару не ушкоджені.

4.1.3. **Удару блискавки** - впливу атмосферного електричного розряду, при якому струм блискавки протікає крізь елементи застрахованого майна і завдає термічного, механічного або електричного впливу. Удар кульової блискавки також є страховим випадком.

При страхуванні від ризиків згідно п. 4.1.1 – 4.1.3 цих Особливих умов не підлягають відшкодуванню (виключення зі страхування):

а) збитки, завдані застрахованому майну внаслідок цілеспрямованого впливу на застраховане майно корисного (робочого) вогню або тепла (проведення плавки, термічного опрацювання, випалу, готування, копчення, сушіння та інших подібних процесів) з метою зміни його властивостей або з іншою метою у відповідності з технологічним процесом. Дане виключення стосується також застрахованого майна, в якому або з використанням якого виникає або підтримується корисний (робочий) вогонь або тепло;

б) збитки електричним пристроям внаслідок впливу електричного струму з виникненням полум'я або без нього (наприклад, в результаті перенапруги, дефектів (порушень) в ізоляції (короткого замикання, замикання в обмотці інших подібних процесів), дефектів (недоліків або відсутності) заземлення, недостатнього контактування, недоліків вимірюючих, регулюючих та запобіжних пристроїв), якщо тільки це не стало причиною подальшого поширення вогню;

Застереження до виключень а), б):

–наслідки вказаних збитків (пожежа або вибух) для іншого застрахованого майна не виключаються;

–дані виключення не стосуються збитків, викликаних пожежею або вибухом, які сталися з іншим майном.

в) збитки в результаті самозаймання, шумування, бродіння, гниття або інших природних властивостей застрахованого майна;

г) збитки в результаті пожежі або вибуху, які викликані землетрусом, виверженням вулкану, дією підземного вогню (включаючи вогонь у вугільній шахті або нафтовій шпарі).

г) збитки, заподіяні механізмам із двигунами внутрішнього згорання при вибухах (детонаціях), що виникають у камерах згорання, а також збитки від тиску газу, який виник в розподільному пристрої електричного вимикача.

д) збитки, викликані вакуумом або розрідженням газу (зниженням тиску нижче атмосферного) в резервуарі;

е) збитки електричним пристроям від удару блискавки, за виключенням випадків безпосереднього переходу розряду блискавки на застраховане майно або випадків виникнення пожежі;

є) збитки, що відбулися внаслідок проведення санкціонованих компетентними органами вибухових робіт;

ж) збитки, що відбулися внаслідок будь-яких явищ, не заснованих на прагненні пари і газів до розширення, навіть, якщо такі явища супроводжуються звуковою або ударною хвилею. Наприклад, розрив турбін або маховиків внаслідок відцентрової сили («фізичний» вибух), розрив посудини внаслідок тиску рідини або дефекту матеріалу посудини;

з) збитки, що відбулися внаслідок використання, збереження або тимчасового розміщення в межах зазначеної в Договорі страхування території страхування газового устаткування та інших вибухонебезпечних предметів, матеріалів, речовин, які не є невід'ємною частиною інженерних комунікацій або процесу.

4.1.4. **Стихійних лих** (згідно з класифікацією гідрометслужби Мінекоресурсів України відповідно до законодавства та з урахуванням визначень в цих Особливих умовах), вказаних в Договорі страхування та підтверджених висновком гідрометслужби Мінекоресурсів або Міністерства з надзвичайних ситуацій України:

а) сильного вітру (бури), шторму, урагану, смерчу;

б) повені, паводку, затоплення;

в) землетрусу, вулканічного виверження, карсту (осідання ґрунту), зсуву (оповзню), обвалу;

г) селю, лавин;

ґ) граду, зливи;

д) ожеледі, сильного снігопаду, сильного налипання снігу, сильної хуртовини, сильного морозу;

е) інших надзвичайних руйнуючих явищ природи, якщо це передбачено Договором страхування.

Не підлягають відшкодуванню:

а) збитки, що виникли внаслідок проникнення в будівлі (приміщення) дощу, снігу, граду або бруду через незачинені вікна, двері, невідремонтовану покрівлю, отвори, що утворилися внаслідок старіння або інші отвори в будинках, якщо ці отвори не виникли внаслідок бури (сильного вітру), урагану, шторму або смерчу;

б) збитки від пошкодження застрахованого майна водою, якщо вони не викликані безпосередньо одним із перелічених в даному пункті стихійних лих. Наприклад, збитки внаслідок пошкодження майна водопровідною водою, талою, дощовою водою через протікання покрівлі. Також не підлягають відшкодуванню збитки, спричинені підйомом або підпором води, зворотним тиском води у водопровідних та каналізаційних мережах.

в) збитки, що виникли внаслідок падіння конструктивних елементів і уламків (частин) застрахованого майна, викликаного частковою руйнацією або ушкодженням внаслідок старіння (зносу) цього майна або виробничих (будівельних) дефектів;

г) збитки внаслідок будь-якого руху ґрунту, які викликані проведенням вибухових робіт, вийманням ґрунту, засипання пустот або інших земляних робіт, видобутком або розробкою родовищ твердих, рідких або газоподібних корисних копалин;

ґ) збитки від руху повітряних мас у випадку, якщо швидкість вітру не перевищувала 25 м/с;

д) збитки від землетрусу у випадку, якщо при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованих будинків і споруд належним чином не були враховані сейсмологічні умови;

Якщо інше не передбачено Договором страхування, не підлягають відшкодуванню:

а) збитки від пошкодження або знищення вітрин, вітражів, скляних стін та інших елементів будинків із скла;

б) збитки від пошкодження або знищення закріплених на зовнішній стороні застрахованих будинків і споруд предметів, таких як: щогли, антени, відкриті

електропроводи, рекламні установки, плакатні щити, захисні козирки або навіси вітрин тощо;

в) збитки, завдані рухомому майну, яке знаходиться під відкритим небом.

Визначення стихійних лих та додаткові умови страхування вказано в Додатку № 2 до цих Особливих умов.

4.1.5. Падіння пілотованих літальних об'єктів або їхніх частин - падіння на застраховане майно літаків, вертольотів, космічних апаратів, аеростатів, дирижаблів та інших літальних апаратів, їхніх частин, уламків або їхнього вантажу (предметів із них), якщо ці літальні апарати пілотувалися людьми або в них знаходилися люди, хоча б на одному з етапів польоту;

4.1.6. Дії води - аварій водопровідних, каналізаційних, опалювальних, протипожежних (спринклерних) систем або інших гідравлічних систем, проникнення води або інших рідин із сусідніх помешкань (які не належать Страхувальнику), раптових (не викликаних необхідністю їхнього вмикання) спрацьовувань протипожежних (спринклерних) систем.

Застереження: збитки від раптового (не викликаного необхідністю її вмикання) спрацьовування протипожежної (спринклерної) системи (установки) відшкодовуються за умови, що вони не були наслідком:

- випробувань навантажень зі зміною тиску;
- високої температури внаслідок пожежі;
- ремонту або реконструкції будівель (приміщень), споруд;
- ремонту, монтажу, демонтажу, зміни конструкції протипожежної (спринклерної) системи (установки);
- будівельних дефектів або дефектів самої протипожежної (спринклерної) системи (установки), про які було відомо або повинно було бути відомо Страхувальнику до настання страхового випадку;

Якщо інше не передбачено Договором страхування, Страховик також відшкодовує (за умови страхування будівель (приміщень), включаючи невід'ємні комунікації):

4.1.6.1. В середині застрахованих будівель (приміщень):

- збитки (включаючи витрати на допоміжні роботи та розморожування (відтавання)) від розриву або замерзання труб систем водопостачання, каналізації, водяного та парового опалення;

- збитки (включаючи витрати на допоміжні роботи та розморожування (відтавання)) від замерзання басейнів, санвузлів, водопровідних кранів, гідрометрів, опалювальних батарей, парових котлів, бойлерів, установок водяного та парового опалення, спринклерних або зрошувальних установок;

4.1.6.2. Поза застрахованими будівлями (приміщеннями):

- збитки, викликані розривом труб або замерзанням (включаючи витрати на допоміжні роботи та розморожування (відтавання)) на вхідних трубопроводах і на трубопроводах водяного та парового опалення, якщо ці труби служать для водопостачання застрахованої будівлі і знаходяться на застрахованій земельній ділянці.

Зауваження: якщо інше не передбачено Договором страхування, при необхідності заміни труб по кожному окремому страховому випадку відшкодовуються витрати, що не перевищують вартість заміни двох погонних метрів ушкодженої ділянки труб.

Не підлягають відшкодуванню збитки:

а) від ушкодження застрахованого майна водою, якщо вони сталися не внаслідок перелічених у даному пункті причин (наприклад, ушкодження внаслідок: атмосферних опадів, повені, паводку, затоплення, підвищення рівня ґрунтових вод, осідання ґрунту, оповзню);

б) недобудованим (не прийнятим в експлуатацію) будинкам, спорудам, приміщенням, а також застрахованому майну, яке в них знаходиться;

в) від впливу водяної пари, конденсату, випрівання, води із спринклерних установок (окрім випадків раптових, не викликаних необхідністю їхнього вмикання, спрацьовувань) або зрошувальних установок;

г) внаслідок витікання рідини в результаті застосування фізичної сили людини (перекидання резервуарів та таке інше), а також, від пошкодження рідиною, що використовується для прибирання, чищення або миття;

г) внаслідок підвищеної вологості усередині помешкання (цвіль, грибок тощо);

д) внаслідок ушкодження товарів, що зберігаються на складі в підвальних або заглиблених помешканнях на відстані, меншій ніж 10 см від поверхні підлоги, якщо інші умови не передбачені Договором страхування;

е) внаслідок ушкодження трубопроводів поза застрахованими будівлями (приміщеннями), окрім випадків, коли такі збитки відшкодовуються згідно з умовами пункту 4.1.6.2 цих Особливих умов;

є) внаслідок термічного розширення (стиску) рідин (пари) внаслідок їх нагрівання (охолодження), якщо гідравлічні системи не обладнані захисними клапанами або розширювальними баками;

ж) внаслідок природного зносу, корозії або іржавіння систем.

Застереження: Страховик відшкодовує збитки внаслідок вказаних в даному пункті подій лише за умови, що Страхувальник дотримується та виконує наступне (або забезпечує виконання наступного):

- підтримує в належному справному стані труби, що знаходяться на території страхування, і з'єднані з ними апарати і прилади систем водопостачання, каналізації та опалення;

- виконує вимоги вповноважених органів, експертів та (або) Особливих умов експлуатації щодо необхідності встановлення додаткового устаткування, внесення змін у систему водопостачання, каналізації та опалення (у тому числі з метою захисту від замерзання);

- перекриває (ізолює), якщо це можливо, системи водопостачання, каналізації та опалення, включаючи апарати і прилади, безпосередньо з'єднані з цими системами в будинках (їх частинах), установках (у тому числі промислового обладнанні), що не використовуються, або звільняє їх від води.

4.1.7. Стороннього впливу:

а) безпосереднього наїзду на застраховане майно наземних транспортних засобів або саморушних машин;

б) безпосереднього впливу на застраховане майно водних транспортних засобів або самохідних плаваючих інженерних споруджень;

в) падіння на застраховане майно дерев та впливу інших об'єктів, передбачених Договором страхування;

г) безпосередньої дії ударної хвилі надзвукового літака.

Не підлягають відшкодуванню збитки:

а) заподіяні транспортними засобами, які експлуатуються Страхувальником, користувачами застрахованих будівель (споруд) або їх працівниками;

б) заподіяні Страхувальнику внаслідок знищення або пошкодження огорожень, покриття доріг та інших транспортних шляхів.

4.1.8. Задимлення – безпосередньої дії диму, який раптово вирвався із розташованих на території страхування вогневих або опалювальних установок, а також установок для кип'ятіння та сушіння.

Не підлягають відшкодуванню збитки внаслідок тривалої дії диму.

4.1.9. Протиправних дій третіх осіб - зникнення, знищення або пошкодження застрахованого майна в результаті виключно таких дій, вчинених з проникненням у приміщення чи інше сховище: крадіжки зі зломом, відкритого викрадення майна (грабежу), нападу з метою заволодіння майном, поєднаного з насильством (розбій). Умисне знищення або пошкодження майна, вчинене шляхом підпалу або іншим способом.

Застереження: якщо інше не передбачено Договором страхування, злом – це проникнення, пов'язане з доступом до майна таємно, шляхом застосування зусилля. При цьому зусилля з метою проникнення у приміщення чи інше сховище може полягати у застосуванні зловмисником технічних засобів, пошкодженні сховища або охоронних

засобів (наприклад, відкриття сховища відмичкою, проломом у стіні, покрівлі, підкоп під приміщення, пошкодження вікон, дверей тощо).

Не підлягають відшкодуванню збитки:

- а) внаслідок шахрайства з боку третіх осіб;
- б) пов'язані з нанесенням на застраховане майно малюнків, написів, приклеюванням паперової, плівкової та іншої поліграфічної продукції (оголошення, реклама, плакати, листівки і т.д.), інших подібних дій;
- в) які є наслідком навмисних дій співробітників Страхувальника або третіх осіб, працюючих на території Страхувальника;
- г) внаслідок необережності або ненавмисних дій третіх осіб;
- г) якщо застраховане майно знаходилося під охороною спеціальних систем захисту і така система не була включена, в тому числі в зв'язку з її несправністю, за винятком випадків, якщо система охорони була виведена з ладу зловмисником.

Застереження: якщо тільки це окремо не обумовлено в Договорі страхування, страхування на умовах, зазначених в цьому пункті, не поширюється на:

- касові та аналогічні ним апарати;
- торгові, розмінні та аналогічні автомати з пристроями для прийому (видачі) монет, паперових грошей, жетонів і інших замінників грошей, включаючи їхній вміст.

4.1.10. Розбиття шибок, вітрин і інших подібних споруджень - випадкового розбиття або розбиття в результаті навмисних дій третіх осіб:

- а) ушкодження або знищення вітрин, вітражів, скляних стін, віконного і дверного скла, вказаних в Договорі страхування, а також віконних і дверних рам або інших обрамлень, у яких закріплене таке скло;
- б) ушкодження або загибелі закріплених на зовнішній стороні будинків і споруджень щогл, антен, відкритих електропроводів, світлових рекламних установок і щитів, захисних козирків або навісів вітрин, тощо.

Не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок:

- а) видалення або демонтажу скла або деталей із скла з віконних рам або з інших місць їхнього постійного кріплення, будь-якого переміщення (перевезення, перенесення) скла або деталей із скла;
- б) ушкодження поверхні скла і виробів із скла (подряпини або відколи, розпилення фарби і таке інше).
- в) відігрівання скла або іншого термічного впливу на скло;
- г) розбиття переносних дзеркал, пустотілого (дутого) скла й освітлювальної арматури усіх видів, лампочок розжарювання.

4.1.11. Зовнішнього фізичного впливу інших випадкових, раптових та непередбачуваних подій (окрім вказаних в п.4.1.1 - 4.1.10 цих Особливих умов), якщо такі події не є виключенням із страхових випадків згідно з умовами цих Особливих умов та Договору страхування.

4.2. За особливими (додатковими) умовами здійснюється:

- 4.2.1. Страхування майна від полумок (Додаток №1 до цих Особливих умов);
- 4.2.2. Страхування товарів в обігу (товарних запасів) (Додаток №3 до цих Особливих умов);
- 4.2.3. Страхування майна у холодильних камерах (Додаток №4 до цих Особливих умов);
- 4.2.4. Страхування готівки у касах, сейфах та банківських сховищах (Додаток № 5 до цих Особливих умов);
- 4.2.5. Страхування творів мистецтва, антикваріату (Додаток №6 до цих Особливих умов);
- 4.2.6. Страхування особистого майна персоналу (Додаток №7 до цих Особливих умов).

4.3. Договір страхування може бути укладений по сукупності або у будь-якій комбінації усіх вищезгаданих страхових ризиків.

4.4. У обсяг страхових зобов'язань Страхувальника за Договором страхування можуть бути включені витрати Страхувальника на заходи, спрямовані на зменшення збитків при настанні страхового випадку. Вживаючи такі заходи, Страхувальник повинен

дотримуватися вказівок Страховика, якщо вони повідомлені Страхувальнику. Витрати на такі заходи, якщо вони були необхідні або були зроблені для виконання вказівок Страховика, повинні бути відшкодовані Страховиком навіть якщо відповідні заходи виявилися безуспішними. Відшкодування витрат на заходи, спрямовані на зменшення збитків, та відшкодування збитків застрахованому майну в сумі не можуть перевищувати відповідної страхової суми по кожній узгодженій в Договорі страхування позиції (одиниці застрахованого майна).

Не відшкодовуються витрати на оплату праці пожежників та інших служб, які надали допомогу при гасінні пожежі на суспільних засадах (безоплатній основі).

4.5. Договором страхування може бути передбачено обов'язок Страховика відшкодувати наступні витрати в результаті страхового випадку (за умови, що такі витрати не відшкодовуються іншою установою згідно законодавства України):

а) витрати на розчистку місця, де був спричинений збиток, включаючи витрати на злам не пошкоджених частин застрахованого майна;

б) витрати на транспортування сміття, яке залишилось після страхового випадку, до найближчого місця складування, а також витрати на захоронення (утилізацію) або знищення сміття (*витрати на розчистку та злам*);

в) витрати, які виникають внаслідок необхідності переміщення, зміни або захисту майна, зроблені з метою відновлення застрахованого майна (*витрати на переміщення та захист*). Витратами на переміщення та захист, зокрема, вважаються витрати на демонтаж та установку станків, на злам або відновлення частин будівель, на розширення отворів.

Вказані витрати відшкодовуються Страховиком тільки у випадку, якщо це прямо передбачено Договором страхування у порядку та в межах лімітів, визначених Договором страхування.

4.6. Не визнаються страховими випадками події, що сталися внаслідок:

4.6.1. Ядерного вибуху, радіації або радіоактивного зараження;

4.6.2. Військових дій, а також маневрів або інших військових заходів, якщо інше не передбачено Договором страхування;

4.6.3. Громадянської війни, терористичних актів, народних хвилювань усякого роду або страйків, якщо інше не передбачено Договором страхування;

4.6.4. Вилучення, конфіскації, ревізії, арешту або знищення застрахованого майна по розпорядженню державних органів;

4.6.5. Дій (бездіяльності) Страхувальника (Вигодонабувача), його представників або робітників, що спричинили настання страхового випадку: невиконання, порушення чинних норм і розпоряджень органів відомчого і державного пожежного нагляду, встановлених Особливих умов збереження вогнебезпечних і вибухонебезпечних речовин та предметів або інших Особливих умов експлуатації, визначених для відповідних категорій майна; невжиття заходів для попередження можливої загибелі або ушкодження застрахованого майна;

4.6.6. Дій Страхувальника (Вигодонабувача), його робітників або представників в стані алкогольного сп'яніння, під впливом наркотичних чи токсичних речовин;

4.6.7. Вчинення Страхувальником (Вигодонабувачем), його представниками або працівниками злочину;

4.6.8. Дефектів і недоліків застрахованого майна, що були відомі Страхувальнику до настання страхового випадку, але про які не було повідомлено Страховику;

4.6.9. Самозаймання, шумування, гниття, усушки або інших природних властивостей матеріалів, з яких складається застраховане майно, якщо інше не передбачено Договором страхування;

4.6.10. Розкрадання майна під час страхового випадку, не застрахованого за ризиком втрати майна в результаті протиправних дій третіх осіб;

4.6.11. Обвалу будинків (споруд) або їхніх частин через похибки проектувальників та/або будівельників або через старіння (знос).

4.7. При страхуванні згідно з умовами цих Особливих умов не відшкодовуються непрямі збитки, завдані страховим випадком, наприклад, упущена вигода, моральна шкода тощо.

5. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ. СТРАХОВІ ТАРИФИ

5.1. Страховий платіж встановлюється, виходячи з розміру страхової суми, строку страхування і страхового тарифу по відповідному ризику та предмету Договору страхування.

5.2. Страховик при визначенні розміру страхового платежу, що підлягає сплаті за Договором страхування, застосовує розраховані ним базові страхові тарифи, що визначають страховий платіж в залежності від виду майна, прийнятого на страхування, страхового ризику, строку страхування. Базові страхові тарифи (для строку страхування - 1 рік) наведені в Додатку № 8 до цих Особливих умов.

5.3. Страховик може при визначенні розміру страхового платежу використовувати коефіцієнти до базових страхових тарифів, в залежності від умов конкретного Договору страхування та факторів ризику: оснащеності застрахованого помешкання, його вогнестійкості, технічних особливостей предмета Договору страхування, поверховості будинків, наявності засобів пожежогасіння, віддаленості від найближчого поста пожежної служби, аварійних і ремонтних служб, наявності засобів охорони, географічного положення та інших факторів, що впливають на ступінь страхового ризику.

5.4. При укладенні Договору страхування строком дії менше ніж один рік страховий платіж складає таку частину від суми річного страхового платежу:

Строк дії Договору страхування (в місяцях)										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Страховий платіж в % від річного страхового платежу										
30	35	45	50	55	65	70	80	85	90	95

5.5. При укладенні Договору страхування строком дії більше ніж один рік страховий платіж за Договором страхування встановлюється як сума страхових платежів за кожний рік. Якщо строк страхування встановлюється як рік (декілька років) і місяць (декілька місяців), то страховий платіж за місяць (декілька місяців) визначається як пропорційна частина страхового платежу за рік.

5.6. Страховий платіж за неповний місяць сплачується як за повний.

5.7. Страховий платіж сплачується одноразово або частинами в порядку, встановленому Договором страхування.

6. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ, СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування. При укладанні Договору страхування Страховик має право запросити у Страхувальника баланс або довідку про фінансовий стан, підтвержені аудитором (аудиторською фірмою), інші документи та інформацію, необхідні для оцінки страхового ризику.

6.2. При укладенні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для визначення ступеня страхового ризику у відношенні прийнятого на страхування майна.

6.3. При укладанні Договору страхування між Страхувальником і Страховиком повинно бути досягнуто згоди по таких істотних умовах:

- а) про предмет Договору страхування;
- б) про характер подій, на випадок настання яких здійснюється страхування (страхових випадків);
- в) про розміри страхових сум;
- г) про строк дії Договору страхування та територію страхування;
- д) про страхові тарифи, розміри страхових платежів та строки їх сплати;
- е) про порядок зміни і припинення дії Договору страхування;

є) про умови здійснення виплати страхового відшкодування, причини відмови у виплаті страхового відшкодування;

ж) про права та обов'язки сторін і відповідальність за невиконання або неналежне виконання умов Договору страхування;

з) про інші умови за згодою сторін.

6.4. Договір страхування може бути укладений сторонами на строк до одного року, на рік і більше одного року.

6.5. Договір страхування набуває чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

6.6. Дія Договору страхування припиняється о 24 годині дня, що зазначений у Договорі страхування як дата закінчення його дії, а також у випадках, передбачених розділом 8 цих Особливих умов.

6.7. Договір страхування, який укладено за цими Особливими умовами, діє тільки на території, що вказана у Договорі страхування (території страхування), при цьому територією страхування нерухомого майна є його фактичне місцезнаходження, а територією страхування рухомого майна є вказані у Договорі страхування будівлі, склади та приміщення або ділянки, в яких зберігається застраховане майно. Це застереження не розповсюджується на майно, яке зазнало пошкоджень під час евакуації з місця страхової події з метою його врятування. Якщо територія страхування рухомого майна змінюється, то Страхувальник повинен попередити Страховика не пізніше трьох діб після моменту зміни фактичного місцезнаходження застрахованого майна.

6.8. Договір страхування повинен бути укладений у письмовій формі. Недотримання письмової форми є підставою для визнання недійсним Договору страхування.

6.9. При переході прав на застраховане майно від особи, в інтересах якої було укладено Договір страхування, до іншої особи, права та обов'язки за цим Договором переходять до особи, до якої перейшли права на майно, за винятком випадків примусового вилучення майна згідно чинного законодавства України, за умови внесення відповідних змін до Договору страхування.

6.10. Страхувальник (Вигодонабувач), зобов'язаний протягом 24 годин, якщо інше не передбачено Договором страхування, письмово повідомити Страховика про перехід прав на застраховане майно до іншої особи.

6.11. Всі зміни та доповнення до Договору страхування приймаються за згодою сторін у письмовій формі.

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

7.1. Страховик має право:

7.1.1. Перевіряти стан застрахованого майна на відповідність умовам, зазначеним у заяві на страхування;

7.1.2. Перевіряти виконання Страхувальником (Вигодонабувачем) вимог даних Особливих умов і Договору страхування;

7.1.3. Направляти запити в Компетентні органи з питань, пов'язаних з розслідуванням причин і визначенням розміру заподіяного збитку;

7.1.4. Брати участь у зберіганні і рятуванні застрахованого майна, а також давати інструкції, спрямовані на зменшення збитку, що є обов'язковими для Страхувальника (Вигодонабувача);

7.1.5. Здійснити огляд ушкодженого майна, як тільки про це йому стало відомо, провести власне розслідування щодо з'ясування причин та розміру збитку;

7.1.6. Вимагати від Вигодонабувача виконання обов'язків за Договором страхування, включаючи обов'язки, що лежать на Страхувальнику, але не виконані ним, при пред'явленні Вигодонабувачем вимоги про виплату страхового відшкодування;

7.1.7. При повідомленні про обставини, що спричиняють збільшення страхового ризику, внести зміни до Договору страхування шляхом укладання додаткової угоди до Договору страхування;

7.1.8. Відстрочити виплату страхового відшкодування в порядку, передбаченому даними Особливими умовами та Договором страхування;

7.1.9. Висунути (у межах фактично сплаченої Страхувальнику суми страхового відшкодування) позов до осіб, винних у страховому випадку, з метою отримання від них компенсації за заподіяні збитки;

7.1.10. Відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до закону та цих Особливих умов.

7.1.11. Припинити дію Договору страхування відповідно до цих Особливих умов і законодавства України;

7.2. Страховик зобов'язаний:

7.2.1. Ознайомити Страхувальника з даними Особливими умовами та Правилами страхування;

7.2.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику;

7.2.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк. У разі несвоєчасного здійснення виплати страхового відшкодування з вини Страховика, Страховик несе майнову відповідальність шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;

7.2.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

7.2.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна переукласти з ним Договір страхування;

7.2.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

7.2.7. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика.

7.3. Страхувальник має право:

7.3.1. Ознайомитися з даними Особливими умовами;

7.3.2. Призначати Вигодонабувачів для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування;

7.3.3. При настанні страхового випадку отримати страхове відшкодування в порядку та в строк, передбачений цими Особливими умовами або Договором страхування;

7.3.4. У разі здійснення заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна внести зміни до Договору страхування шляхом складання додаткової угоди до Договору страхування;

7.3.5. Збільшити за узгодженням зі Страховиком в період дії Договору страхування розмір страхової суми, якщо майно було застраховано на неповну вартість, шляхом оформлення додаткової угоди до Договору страхування зі сплатою додаткового страхового платежу;

7.3.6. Припинити дію Договору страхування відповідно до цих Особливих умов і законодавства України, якщо це передбачено Договором страхування;

7.3.7. Одержати інформацію про Страховика відповідно до чинного законодавства України;

7.3.8. Вносити пропозиції щодо вдосконалення та розвитку страхових послуг, які надає Страховик.

7.4. Страхувальник зобов'язаний:

7.4.1. Своєчасно вносити страхові платежі в розмірі і порядку, передбаченими Договором страхування;

7.4.2. При укладанні договору страхування надати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;

7.4.3. При укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета Договору страхування;

7.4.4. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

7.4.5. Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами страхування;

7.5. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника.

7.6. Всі повідомлення, передбачені цими Особливими умовами і Договором страхування, здійснюються сторонами в письмовій формі або іншим способом, що дозволяє об'єктивно зафіксувати або підтвердити факт одержання повідомлення.

8. УМОВИ ЗМІНИ ТА ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Дія Договору страхування припиняється за згодою сторін, а також у разі:

8.1.1. Закінчення строку дії;

8.1.2. Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

8.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором строки;

8.1.4. Ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених ст. 22, 23, 24 Закону України «Про страхування»;

8.1.5. Ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

8.1.6. Прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

8.1.7. В інших випадках, передбачених законодавством України або Договором страхування.

8.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

8.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених згідно з Додатком № 8 до цих Особливих умов, якщо інше не передбачено Договором страхування, та фактичних сум страхового відшкодування, які були виплачені за цим Договором. Якщо вимога Страхувальника щодо дострокового припинення дії Договору страхування пов'язана з порушенням Страховиком умов цього Договору, Страховик повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж повністю.

8.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених згідно з Додатком № 8 до цих особливих умов, якщо інше не передбачено Договором страхування, та фактичних сум страхового відшкодування, які були виплачені за Договором страхування.

8.5. При взаємних розрахунках сторін у разі дострокового припинення Договору страхування не допускається повернення коштів готівкою, якщо страхові платежі були сплачені в безготівковій формі.

8.6. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання, у випадках, передбачених законодавством України.

8.7. В разі визнання Договору страхування недійсним кожна зі сторін зобов'язана повернути іншій стороні все отримане по цьому Договору, якщо інші наслідки недійсності договору не передбачені законодавством України.

8.8. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку згідно чинного законодавства.

8.9. Всі зміни та доповнення до Договору страхування приймаються за згодою сторін у письмовій формі.

9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

9.1. При настанні події, що за умовами Договору страхування може бути кваліфікована як страховий випадок, Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:

9.1.1. Протягом 24 годин, якщо інше не передбачено Договором страхування, повідомити про настання події Компетентні органи, Страховика або його представника, а також викликати відповідні Компетентні органи на місце події;

9.1.2. Протягом 24 годин у будь-який спосіб повідомити Страховика та протягом двох робочих днів після настання події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, надати Страховику письмове повідомлення про таку подію (надалі – «Повідомлення»), якщо інше не передбачено Договором страхування. Так само, як на Страхувальнику, обов'язок надання повідомлення про настання події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, лежить і на Вигодонабувачеві; якщо з поважних причин Страхувальник не мав змоги надати Повідомлення у вказаний строк, цей строк може бути збільшений за згодою Страховика;

9.1.3. Вжити всіх доступних заходів для рятування застрахованого майна, усунення причин події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, забезпечити охорону ушкодженого майна, виконати всі інструкції, отримані від Страховика;

9.1.4. При проведенні робіт згідно п.9.1.3. цих Особливих умов забезпечити збереження стану предметів, які можуть служити речовим доказом тих або інших причин настання події, що може бути кваліфікована як страховий випадок;

9.1.5. Письмово повідомити Страховика про початок проведення ремонтних або інших робіт, які пов'язані зі змінами фактичного стану пошкодженого майна на місці події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок;

9.1.6. Забезпечити Страховику можливість огляду місця події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, та самостійної попередньої оцінки понесеного Страхувальником збитку;

9.1.7. Забезпечити представнику Страховика можливість огляду ушкодженого майна для з'ясування причин та розмірів збитку, а також, забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, створюваних для встановлення причин і визначення розміру збитку;

9.1.8. Надати всі необхідні документи згідно з розділом 10 цих Особливих умов (за винятком п.10.8, п.10.9 цих Особливих умов);

9.1.9. Сповістити Страховика про всі випадки одержання компенсації, повернення або відновлення третіми особами ушкодженого або знищеного майна;

9.1.10. Надати всі документи, необхідні Страховику для висунення позову до осіб, винних у настанні страхового випадку, з метою отримання від них компенсації за заподіяні збитки.

10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКУ

10.1. *Повідомлення* - складається Страхувальником (Вигодонабувачем) за формою, визначеною Страховиком і подається Страховику у порядку та у строк, які вказані в п.9.1.2 цих Особливих умов.

10.2. *Договір страхування*.

10.3. *Заява Страхувальника (Вигодонабувача) на виплату страхового відшкодування* - складається Страхувальником (Вигодонабувачем) за формою, визначеною Страховиком.

10.4. *Перелік пошкодженого, знищеного або викраденого майна із зазначенням дійсної вартості безпосередньо перед настанням страхового випадку* - додається до заяви Страхувальника на виплату страхового відшкодування.

10.5. Відповідні бухгалтерські документи (виписки з інвентарних книг, рахунки і накладні, виписки з книг складського обліку тощо).

10.6. Документи, що підтверджують розмір необхідних витрат на ремонт або відновлення пошкодженого майна.

10.7. *Документи, видані Компетентними органами*, які підтверджують настання події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок.

10.7.1. Наявність протиправних дій (п. 4.1.9, п. 4.1.1, п. 4.1.2 цих Особливих умов) підтверджується документами Компетентних органів, що підтверджують початок кримінального провадження за ознаками відповідного злочину та внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

10.8. *Страховий акт* – документ, що складається Страховиком або уповноваженою ним особою у формі, що визначається Страховиком, який кваліфікує подію як страховий (нестраховий) випадок, та в якому зафіксований розмір завданих збитків і сума страхового відшкодування.

10.9. *Кошторис збитків* - документ, що складається Страховиком або уповноваженою ним особою; визначає та обґрунтовує розмір збитків, понесених Страхувальником (Вигодонабувачем) внаслідок настання страхового випадку, а також витрати на роботи, проведені згідно п. 9.1.3 цих Особливих умов (якщо такі проводились та відшкодовуються згідно умов Договору страхування).

10.10. За наявності осіб (особи) винних в заподіяних Страхувальнику (Вигодонабувачу) збитках:

10.10.1. *Довідка про відшкодування збитків (частини збитків) винною особою* - підписана Страхувальником та винною особою;

10.10.2. За відсутності першої Довідки - *Довідка про відмову (або неможливість - на теперішній час; або неможливість в повному обсязі - на теперішній час) відшкодувати збитки (частину збитків) винною особою* - підписана Страхувальником та винною особою; або тільки Страхувальником - у разі відмови підписати вказану довідку винною особою.

10.10.3. Або документи від компетентних органів, що підтверджують факт відшкодування (відмову або неможливість відшкодувати) збиток винною особою.

10.11. Інші документи або відомості (за вимогою Страховика), які необхідні для з'ясування обставин настання страхового випадку та визначення розміру збитку, та які зазначені в Договорі страхування.

11. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

11.1. Рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком в строк, що не перевищує 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту отримання письмової Заяви на виплату страхового відшкодування та інших документів згідно з розділом 10 (за винятком п. 10.8 та п. 10.9 цих Особливих умов) цих Особливих умов, та оформляється Страховим актом за встановленою Страховиком формою.

11.2. Якщо випадок визнано страховим, страхове відшкодування виплачується протягом 10 (десяти) робочих днів з дня підписання Страхового акту, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.3. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування, якщо:

11.3.1. В нього є мотивовані сумніви в правомірності вимог на одержання страхового відшкодування - до отримання роз'яснень компетентних органів, але не більше ніж на три місяці з дня одержання заяви на виплату страхового відшкодування;

11.3.2. Розмір збитку протягом встановленого в Договорі страхування строку визначити неможливо – до визначення розміру збитку, але не більше ніж на три місяці з дня одержання заяви на виплату страхового відшкодування;

11.3.3. Почато кримінальне провадження щодо настання страхового випадку і ведеться розслідування обставин, що призвели до настання страхового випадку - до закінчення досудового розслідування або судового провадження, але не більше ніж на 6 місяців.

11.3.4. В інших випадках, зазначених в Договорі страхування, однак не більше ніж на 6 (шість) місяців з дати отримання від Страхувальника усіх документів, необхідних для виплати страхового відшкодування.

11.4. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування, Страховик письмово повідомляє про це Страхувальника з обґрунтуванням причин відмови у строк, не більший ніж 10 (десять) робочих днів з дня прийняття такого рішення.

11.5. Договором страхування можуть бути передбачені інші строки та порядок прийняття рішення про виплату, відмову або відстрочення прийняття рішення про виплату страхового відшкодування.

12. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ТА ПОРЯДОК ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Страхове відшкодування виплачується Страховиком згідно з Договором страхування на підставі *Заяви* Страхувальника (Вигодонабувача) *на виплату страхового відшкодування* і Страхового акту.

12.1.1. Страхове відшкодування сплачується Страхувальнику (Вигодонабувачу) тільки після того, як повністю будуть встановлені причини та розмір збитків. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику усі необхідні документи, що підтверджують причини та розмір збитків, перелік яких наведено в розділі 10 (за винятком п.10.8, п.10.9 цих Особливих умов) цих Особливих умов. Ненадання таких документів дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування як в цілому, так і в частині збитку, не підтвердженій такими документами.

12.1.2. Розмір збитків визначається Страховиком або уповноваженою ним особою шляхом проведення експертизи і складання *Кошторису збитків*. Кожна із сторін має право на проведення незалежної експертизи. Незалежна експертиза проводиться за рахунок сторони, яка вимагала її проведення. Якщо незалежна експертиза визнала випадок нестраховим, витрати на її проведення несе Страхувальник.

12.2. За згодою сторін страхове відшкодування може бути виплачене Страхувальнику (Вигодонабувачу) або перераховане на рахунок, вказаний Страхувальником (Вигодонабувачем) в *Заяві на виплату страхового відшкодування*, згідно з належним чином оформленими документами, наданими спеціалізованими підприємствами (будівельними, ремонтними тощо), про витрати на компенсацію збитків від страхового випадку (наряд-замова, рахунок, акт виконаних робіт тощо). Вказані документи повинні містити повний перелік робіт, їх вартість, а також, вартість складових частин та матеріалів, використаних під час ремонту (відбудовних робіт).

12.3. Розмір страхового відшкодування дорівнює розміру (сумі) заподіяних внаслідок страхового випадку матеріальних збитків, визначених згідно п.12.4 цих Особливих умов, за вирахуванням встановленої Договором страхування франшизи та сум, отриманих Страхувальником (Вигодонабувачем) у відшкодування збитків від інших осіб, але не більше розміру страхової суми (ліміту відповідальності).

12.4. Матеріальні збитки визначаються (розраховуються):

12.4.1. при загибелі (втраті) майна - у розмірі дійсної вартості майна (визначеної згідно з розділом 3 цих Особливих умов) безпосередньо перед настанням страхового випадку, за вирахуванням вартості наявних залишків, придатних для подальшого використання. Загибель застрахованого майна означає повне або часткове знищення майна, при якому витрати на відновлення дорівнюють дійсній вартості або її перебільшують. Під втратою майна розуміється, також, викрадення майна;

12.4.2. при пошкодженні (частковій руйнації) майна - у розмірі витрат на відновлення, але не більше дійсної вартості майна безпосередньо перед настанням страхового випадку. Якщо в результаті відновлення майна його дійсна вартість збільшується в порівнянні з дійсною вартістю безпосередньо перед настанням

страхового випадку, то витрати на відновлення відповідно зменшуються (тобто таке збільшення вартості не входить до складу витрат на відновлення).

12.5. Витрати на відновлення містять у собі:

12.5.1. Витрати на матеріали і запасні частини для ремонту, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку;

12.5.2. Витрати на оплату робіт з ремонту, необхідного для відновлення застрахованого майна до стану, у якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку;

Зауваження: якщо матеріали, з яких складається застраховане майно, вже не використовуються (у зв'язку з офіційними обмеженнями використання або внаслідок технічного прогресу) і для відновлення використовуються інші аналогічні матеріали, то вартість покращення (додаткові витрати на відновлення внаслідок використання таких матеріалів в порівнянні з використаними раніше) не входить до складу витрат на відновлення;

12.6. До витрат на відновлення не належать:

12.6.1. Витрати, пов'язані зі змінами або поліпшенням застрахованого предмету Договору страхування;

12.6.2. Витрати, пов'язані з тимчасовим (допоміжним) ремонтом або відновленням;

12.6.3. Інші, зроблені незалежно від страхового випадку, витрати.

12.7. Якщо інше не передбачено Договором страхування, то при страхуванні на базі відновлювальної вартості (п. 3.5.1 цих Особливих умов) Страхувальник (Вигодонабувач) набуває право на отримання частини страхового відшкодування, яка перевищує збиток при страхуванні на базі поточної вартості тільки за умови, що страхове відшкодування використовується для:

12.7.1. Відновлення будівлі в тому ж вигляді, такого ж призначення і на тому ж місці, як і до настання страхового випадку. Якщо відновлення на тому ж місці є неможливим або економічно недоцільним, то достатнім вважається будівництво будівлі на іншому місці в межах країни, на території якої було укладено Договір страхування;

12.7.2. Придбання рухомого майна або складових частин земельної ділянки, які були зруйновані або втрачені, такого ж вигляду та якості, і в такому ж за новою вартістю стані, як і до настання страхового випадку. За узгодженням із Страховиком достатнім є придбання майна, яке вже використовувалось. Замість втрачених двигунів та робочих машин можуть бути придбані двигуни та робочі машини будь-якого виду, якщо їх експлуатаційне призначення лишається таким, як до страхового випадку;

12.7.3. Відновлення рухомого майна або складових частин земельної ділянки, які були пошкоджені.

12.8. Умови визначення страхового відшкодування при страхуванні майна від поломок наведені у Додатку №1 до цих Особливих умов.

12.9. У разі, коли страхова сума на момент укладання Договору страхування становила певну частку дійсної вартості предмету Договору страхування (тобто страхова сума менша дійсної вартості предмету Договору страхування):

12.9.1. Відшкодуванню підлягає така ж частка від визначених згідно п.12.4 цих Особливих умов збитків, якщо інше не передбачено Договором страхування (*пропорційна система відповідальності*). При цьому франшиза вираховується після застосування вказаної умови пропорційності до визначених згідно п.12.4 цих Особливих умов збитків. Відповідність страхової суми і дійсної вартості встановлюється по кожній узгодженій в Договорі страхування позиції (одиниці, групі майна);

12.9.2. Договором страхування може бути передбачено відшкодування збитків у повному обсязі (без урахування п.12.9.1 цих Особливих умов), але не більше розміру страхової суми (*система відповідальності по першому ризику*).

12.10. Страховик має право за власним вибором здійснити виплату страхового відшкодування шляхом відшкодування вартості ремонту (відновлення, відбудови) або заміни пошкодженого або втраченого майна або його частини замість оплати суми збитків. Проте, Страховик не буде зобов'язаний відшкодувати здійснення ремонту майна повністю, а тільки в тій мірі, в якій це дозволяють обставини, і тільки у найбільш

доцільний спосіб. Крім того, Страховик не зобов'язаний відшкодувати витрати на ремонт пошкодженого майна у розмірі, що перевищує вартість такого ремонту на дату настання страхового випадку, а також страхову суму за Договором страхування. У випадку, якщо Страховик вирішить сплатити страхове відшкодування шляхом забезпечення здійснення ремонту або заміни майна, Страхувальник, за власні кошти, надасть Страховику плани, технічні описи, розміри, величини та інші дані, які можуть знадобитися Страховику. Жодна дія або намір Страховика щодо розгляду питання про ремонт або заміну не повинні трактуватися як остаточний вибір Страховика відшкодувати саме ремонт або заміну. У випадку, якщо здійснення ремонту або заміни майна Страхувальника неможливе через муніципальні або інші діючі законодавчі акти або постанови, які стосуються розмітки вулиць, конструкції будівель або інших обставин, Страховик у кожному такому випадку несе відповідальність лише за виплату тих сум, що були б необхідні для ремонту або заміни пошкодженого майна, якби воно могло б бути відремонтованим до попереднього стану в межах діючого законодавства.

12.11. Витрати з метою зменшення збитків (п. 4.4 цих Особливих умов), а також витрати згідно п. 4.5 цих Особливих умов відшкодовуються в порядку та в межах, зазначених у Договорі страхування.

12.12. Страхувальник або Вигодонабувач зобов'язані повернути Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо виявиться така обставина, що за законом або даними Особливими умовами цілком або частково позбавляє Страхувальника або Вигодонабувача права на страхове відшкодування.

12.13. Якщо на момент настання страхового випадку Страхувальник (Вигодонабувач) мав договори страхування майна по аналогічних ризиках із декількома страховиками, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати розміру завданого збитку. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розмірові страхової суми за укладеним ним договором страхування.

12.14. Якщо страховий платіж сплачується частинами, то із суми страхового відшкодування Страховик має право утримати несплачену частину страхового платежу.

12.15. Якщо виплата страхового відшкодування не зроблена у визначений строк з провини Страховика, останній сплачує особі, якій повинно бути виплачене відшкодування, неустойку (штраф, пеню) в розмірі, який вказано в Договорі страхування або законі.

12.16. Страхове відшкодування виплачується в тій валюті, яка передбачена Договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.

12.17. Після виплати страхового відшкодування, страхова сума зменшується на суму виплаченого страхового відшкодування (якщо інше не передбачено Договором страхування). Наступні виплати страхового відшкодування проводяться з урахуванням зменшення страхової суми. Якщо страхове відшкодування виплачене у розмірі повної страхової суми, то дія Договору страхування припиняється з моменту виплати.

12.18. У випадку зникнення майна з причин, вказаних в п. 4.1.9 цих Особливих умов, страхове відшкодування виплачується тільки за умови укладення між Страховиком і Страхувальником угоди, відповідно до якої Страхувальник зобов'язується, у разі, якщо майно, яке зникло, буде знайдено, передати права власності на нього Страховику.

12.19. Якщо майно, яке зникло, було знайдено до виплати страхового відшкодування, то воно залишається у власності Страхувальника, а розрахунок страхового відшкодування здійснюється з урахуванням цих обставин. Строки всіх етапів виплати відшкодування відраховуються від дати знаходження майна, як строку останніх суттєвих подій, які стали відомі сторонам.

12.20. Якщо майно, яке зникло, було знайдено після виплати страхового відшкодування, то сторони, за взаємною згодою можуть скасувати раніше укладену угоду, передбачену п.12.18 цих Особливих умов. В разі залишення знайденого майна у Страхувальника, Страховик здійснює перерахунок страхового відшкодування. Страхувальник зобов'язаний протягом десяти робочих днів повернути Страховику

різницю між раніше виплаченим відшкодуванням та відшкодуванням за новими розрахунками.

13. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Підставою для відмови Страховика у здійсненні страхового відшкодування є:

13.1.1. Навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

13.1.2. Вчинення Страхувальником - фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

13.1.3. Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;

13.1.4. Отримання Страхувальником повного відшкодування збитків за майновим страхуванням від особи, винної у їх заподіянні;

13.1.5. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

13.1.6. Інші випадки, передбачені законом.

13.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, зокрема:

13.2.1. Страхувальник надав Страховику свідомо неправдиві відомості про ступінь страхового ризику або не повідомив Страховика про зміни обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, протягом 5 (п'яти) робочих днів з дня настання таких змін;

13.2.2. Страхувальник навмисно не вжив доступних заходів, щоб зменшити збитки;

13.2.3. Страхувальник (Вигодонабувач) відмовився від свого права вимоги до особи, відповідальної за збитки, що відшкодовуються Страховиком за умовами Договору страхування, або якщо здійснення цього права стало неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача).

13.2.4. Інших підстави, які не суперечать закону.

13.3. Відмова Страховика здійснити виплату страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником (Вигодонабувачем) у судовому порядку.

14. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

14.1. Спори, пов'язані із страхуванням за умовами цих Особливих умов, вирішуються в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

14.2. Позов по вимогах, які витікають із Договору страхування, може бути пред'явлений Страховику в строк, передбачений чинним законодавством України.

15. ОСОБЛИВІ УМОВИ

15.1. Питання, що лишилися поза межами цих Особливих умов, регулюються Правилами, чинним законодавством України, а також Договором страхування.

15.2. Права та обов'язки Страховика та Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, зазначені у цих Особливих умовах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», повинні бути передбачені Договором страхування.

ДОДАТОК № 1
до Особливих умов
Добровільного страхування майна підприємств
і підприємців від вогню та інших небезпек

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД ПОЛОМОК.

1. На підставі Особливих умов та згідно з цими додатковими умовами майно може бути додатково застраховане від полумок.
2. За Договором страхування може бути застраховане таке майно:
 - 2.1. Промислові машини, верстати, механізми й обладнання;
 - 2.2. Фундаменти застрахованих машин, верстатів, механізмів і обладнання;
 - 2.3. Холодоагенти і мінеральні олії для наповнення турбін, трансформаторів, масляних вимикачів та іншого промислового обладнання;
 - 2.4. Електронно-обчислювальні машини, електронні та ядерні медичні апарати, пристрої передавання інформації та інші електронні пристрої, які використовуються у виробничих цілях.
 - 2.5. Інженерне устаткування будівель і помешкань (санітарно-технічне, вентиляційне й опалювальне устаткування, газові й електричні плити, лічильники тощо);
 - 2.6. Електропобутові прилади, аудіо-, відео-, кіно-, фото-, електронна та інша техніка.
 - 2.7. Інше майно, належним чином зазначене в Договорі страхування, за винятком вказаного в п. 3 цих Особливих умов.
3. Не підлягають страхуванню:
 - 3.1. Усі види змінного інструменту;
 - 3.2. Пуансони, матриці, форми, штампи, і подібні предмети;
 - 3.3. Предмети, які періодично замінюються (лампи, акумулятори, стрічки конвейєрів і транспортерів, троси, валки, ланцюги, фільтри, прокладки, ремені, щітки, і тому подібні предмети);
 - 3.4. Матеріали, що витрачаються в процесі виробництва: паливо, хімікати, каталізатори, фільтрувальні матеріали, що прохолоджують, чистять і змашують;
 - 3.5. Вогнетривкі матеріали, кладки печей, топок і інших камер, у яких провадиться згорання;
 - 3.6. Продукція, що обробляється застрахованим майном.
4. Може бути застраховане тільки те майно, що знаходиться в робочому стані.
5. Вважається, що в робочому стані знаходиться майно, монтаж якого цілком завершений і яке після пускових робіт і випробувань цілком готове до експлуатації.
6. Дія Договору страхування у відношенні до застрахованого майна, яке тимчасово виводиться з робочого стану для проведення технічного обслуговування, ремонту, чищення або тимчасово стає на консервацію тощо, не переривається. Договір страхування продовжує діяти також і в тому випадку, якщо в зв'язку з проведенням вищевказаних робіт застраховане майно демонтується, монтується знову, транспортується в межах місця страхування (території страхування) або піддається випробуванням (якщо інше не передбачено Договором страхування).
7. Страховими ризиками є поломки внаслідок:
 - 7.1. Дефектів матеріалів, помилок при конструюванні, виготовленні або монтажі, виявлення яких існуючими методами об'єктивного контролю і діагностики до моменту виникнення збитку було неможливим;
 - 7.2. Вібрацій, ударних механічних навантажень, у т.ч. розірвань тросів, ланцюгів, падіння застрахованих предметів, їхнього удару об інші предмети;
 - 7.3. Гідравлічного удару, у т.ч. нестачі рідини в парових казанах або інших подібних їм апаратах;

- 7.4. Вибуху та пожежі усередині застрахованого предмета за умови, що відшкодовується тільки збиток, заподіяний безпосередньо застрахованому предмету;
- 7.5. Короткого замикання, струмових перевантажень і перенапруг;
- 7.6. Перевантаження, перегріву, засмічення сторонніми предметами, зміни тиску усередині механізмів, дії відцентрової сили;
- 7.7. Ушкодження через старіння, стирання, «втому» матеріалів, виявлення яких до моменту виникнення ушкодження неможливе існуючими методами об'єктивного контролю і діагностики;
- 7.8. Температурних напруг у т.ч. впливу надзвичайно низьких температур;
- 7.9. Припинення подачі води, газу або електрики внаслідок настання інших страхових випадків, передбачених Договором страхування.
- 7.10. Поломка систем кондиціонування (вентиляції) та очистки повітря, санітарно-технічного та опалювального устаткування, газових та електричних плит, лічильників є страховим випадком за умови, що вони підтримуються в робочому стані та обслуговуються сертифікованими на проведення такого обслуговування фірмами та спеціалістами.
- 7.11. Інших подій, передбачених Договором страхування.
8. Не є страховими випадками поломки, що виникли внаслідок:
- 8.1. Помилки, похибок або дефектів у застрахованому майні, що були відомі Страхувальнику, робітникам Страхувальника або Вигодонабувачу до настання страхового випадку;
- 8.2. Навмисних дій або необережності Страхувальника, працівників Страхувальника або Вигодонабувача;
- 8.3. Порушення встановлених Особливих умов експлуатації, умов збереження і перевезення; незабезпечення передбаченого експлуатаційно-технічною документацією (паспортом, інструкцією) режиму роботи;
- 8.4. Експлуатації застрахованого майна працівниками Страхувальника (Вигодонабувача), що не мають спеціальної підготовки для роботи на них;
- 8.5. Експлуатації застрахованого майна працівниками Страхувальника (Вигодонабувача) в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння;
- 8.6. Використання застрахованого майна для проведення експериментальних або дослідницьких робіт;
- 8.7. Природного зносу і поступової зміни застрахованого майна під впливом температурних, механічних, атмосферних або хімічних чинників, надмірного утворення іржі, накипу, шлаку або інших відкладень;
- 8.8. Припинення подачі води, газу або електрики внаслідок причин, не передбачених Договором страхування;
- 8.9. Неусунення Страхувальником протягом узгодженого зі Страховиком строку обставин, що помітно підвищують ступінь ризику, на необхідність яких Страховик вказував Страхувальнику;
- 8.10. Дефектів естетичного характеру (подряпини, вм'ятини, плями та інші пошкодження лакофарбового покриття тощо);
- 8.11. Помилки в обслуговуванні та ремонті, якщо останні проводились не сертифікованими на проведення таких робіт фірмами чи спеціалістами.
9. Базові розміри страхового тарифу наведені в Додатку № 8 до Особливих Умов.
10. У обсяг страхових зобов'язань Страховика за Договором страхування можуть бути включені такі витрати Страхувальника:
- 10.1. Витрати на оплату термінових відбудовних робіт;
- 10.2. Витрати по терміновому або авіаційному перевезенню частин і матеріалів, необхідних для відбудовних робіт;
- 10.3. Витрати по рятуванню застрахованого майна;
- 10.4. Витрати по розчищенню території від уламків.
11. Страховик не відшкодовує збиток, за який відповідають треті особи по договорах постачання, ремонту або гарантії якості застрахованих машин.

12. У відношенні інших питань, не обумовлених в цих додаткових умовах, діють відповідні положення Особливих умов.

ДОДАТОК № 2
до Особливих умов
Добровільного страхування майна підприємств
і підприємців від вогню та інших небезпек

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД СТИХІЙНИХ ЛИХ.

1. Визначення ризиків, вказаних в п.4.1.4 цих Особливих умов.

Стихійне лихо – руйнівне небезпечне природне явище чи процес значного масштабу, внаслідок якого може виникнути або виникла загроза життю і здоров'ю людей та була завдана шкода об'єктам економіки та довкіллю.

Сильний вітер (буря) - рух повітря відносно земної поверхні зі швидкістю на суші понад 25 м/с і в горах Криму і Карпат 40 м/с і більше.

Ураган – вітер руйнівної сили та значної тривалості, швидкість якого перевищує 32 м/с.

Шторм – тривалий дуже сильний вітер із швидкістю понад 30 м/с, який спричиняє сильне хвилювання моря і руйнування на суші.

Смерч – сильний вихор, який опускається з основи купчасто-дощової хмари у вигляді темної вирви чи хобота і має майже вертикальну вісь, невеликий поперечний перетин і дуже низький тиск у центральній його частині.

Повінь (водопілля) - фаза водного режиму річки, в період весняного сніготанення, що характеризується високою водністю.

Паводок - фаза водного режиму річки, що може багаторазово повторюватися в різні сезони року, характеризується інтенсивним збільшенням витрат та рівнів води внаслідок дощів чи сніготанення під час відлиг.

Затоплення - покриття поверхневими водами сільськогосподарських угідь, проникнення цих вод до об'єктів економіки, житлових будинків, що призводить до порушення господарської діяльності та умов проживання на певній території. Затоплення може відбуватися під час водопілля або паводку, затору, нагону води в гирло річки, а також під час прориву гідротехнічних споруд.

Землетрус – деформування земної поверхні внаслідок пружних коливань, що передаються на великі відстані, і спричинене раптовим зміщенням і розривами у земній корі чи у верхній частині мантії Землі, що призводить (може призвести до) руйнування будівель та споруд. Страховим ризиком є землетрус силою не менше 3 бали за шкалою Ріхтера.

Вулканічне виверження – процес появи на поверхні літосфери твердих, рідких або газоподібних складових лави з високою температурою.

Зсув (оповзень) – зміщення мас гірських порід вниз за схилом під дією сили тяжіння без втрати контакту з нерухомою основою на більш низький рівень.

Обвал – відривання мас гірських порід або снігових (льодяних) брил від схилів чи відкосів гір та їх вільне падіння під дією сили тяжіння.

Карст (осідання ґрунту) – геологічне явище (процес), пов'язане з підвищеною розчинністю гірських ґрунтів (переважно карбонатних, сульфатних, галогенних) в умовах активної циркуляції підземних вод і спричинене процесами хімічного та механічного перетворення порід з утворенням підземних порожнин, поверхневих вирв, провалів та просіданням ґрунтів.

Лавина – швидкий, раптовий рух снігу та (або) льоду вниз стрімкими схилами гір, який загрожує життю і здоров'ю людей, завдає шкоди об'єктам економіки та довкіллю.

Сель – стрімкий потік великої руйнівної сили у басейнах гірських річок, що складається із суміші води та крихких, ламких ґрунтів і виникає внаслідок інтенсивних дощів чи танення снігу. А також прориву завалів і морен.

Град – випадання з купчасто-дощових хмар частинок щільного льоду діаметром від 20 мм і вище.

Злива – випадіння інтенсивного короткочасного дощу з кількістю більше 30 мм за період часу менше 1 години.

Ожеледь – шар щільного матового чи прозорого льоду, що наростає на проводах та наземних предметах внаслідок замерзання крапель дощу, мряки або туману.

Сильний снігопад – інтенсивне випадіння снігу в кількості більше 200 мм за період менше 12 годин, що призводить до значного погіршення видимості та припинення руху транспорту.

Сильне налипання снігу – налипання або намерзання мокрого снігу на деревах, дротах, конструкціях діаметром більше 30 мм, на ожеледному станку на висоті 2 м над поверхнею землі.

Сильна хуртовина – перенесення снігу над поверхнею землі вітром зі швидкістю більше 15 м/с і тривалістю понад 12 годин.

Сильний мороз – зниження температури повітря нижче мінус 10 градусів С на Південному узбережжі Криму, нижче мінус 30 градусів С у південній частині України, нижче мінус 35 градусів С на решті території.

2. *Застереження* щодо ризиків “Буря (сильний вітер)”, “Ураган”, “Шторм”.

2.1. Якщо вказану силу вітру неможливо визначити для певної місцевості (території страхування), то відповідність даних природних явищ умовам визначень вказаних ризиків вважається встановленою, якщо Страхувальник доведе, що рух повітряних мас (вітер) в певній місцевості (території страхування) спричинив збиток бездоганно побудованій будівлі (іншому майну, здатному протистояти такій силі вітру) або якщо збиток при бездоганних властивостях застрахованої будівлі (або будівлі, в якій знаходиться застраховане майно) міг бути спричинений виключно бурею (сильним вітром), ураганом чи штормом.

2.2. Збитки застрахованому майну відшкодовуються, якщо вони є результатом:

- безпосереднього впливу бурі (сильного вітру), урагану чи шторму;
- падіння під впливом бурі (сильного вітру), урагану чи шторму частин (конструктивних елементів) будівель, дерев, або інших предметів на застраховане майно або на будівлю, в якій знаходиться застраховане майно;
- наслідків пошкодження бурею (сильним вітром), ураганом чи штормом застрахованого майна або будівель, в яких воно знаходиться.

3. Якщо при страхуванні від вказаних в даному Додатку ризиків однією з причин пошкодження або руйнування застрахованих будинків і споруд, а також майна, що знаходиться в них, виявилася їхня ветхість (старіння), часткове руйнування або пошкодження внаслідок тривалої експлуатації (зносу), Страховик має право відмовити у виплаті відшкодування в тій мірі, у якій ветхість застрахованих будинків і споруд вплинула на розмір збитку. Якщо Страхувальник доведе, що ветхість будівель не вплинула на розмір збитку, зобов'язання Страховика виплачувати відшкодування зберігається.

4. При страхуванні від вказаних в даному Додатку ризиків не відшкодовуються збитки:

- недобудованим (не прийнятим в експлуатацію) будинкам, спорудам, приміщенням, а також застрахованому майну, яке в них знаходиться;
- будинкам, спорудам, приміщенням (застрахованому майну, яке в них знаходиться), звільненим для капітального ремонту або з інших причин на тривалий строк. Страхувальник зобов'язаний протягом 24 годин, якщо інше не передбачено Договором страхування, сповістити Страховика про звільнення застрахованих будинків (споруд, приміщень) для проведення капітального ремонту або з іншою метою на строк більший, ніж 60 днів. Страховик має право призупинити дію Договору страхування на цей період.

5. У відношенні інших питань, не обумовлених в цих додаткових умовах, діють відповідні положення Особливих умов.

ДОДАТОК № 3
до Особливих умов
Добровільного страхування майна підприємств
і підприємців від вогню та інших небезпек

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ТОВАРІВ В ОБІГУ (ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ).

1. Страхування на підставі цих Особливих умов товарів в обігу (товарних запасів, які знаходяться на складах, у магазинах, холодильних камерах та інших, спеціально призначених ємностях або приміщеннях) здійснюється з урахуванням наведених нижче додаткових умов.

2. Якщо інше не передбачено Договором страхування, то дійсна вартість визначається згідно з умовами п. 3.4.4 Особливих умов:

2.1. По вартості товарів на визначену дату (*страхування по вартості товарів на визначену дату*);

2.2. По фіксованому середньому залишку товарів, виходячи з середньомісячних залишків товарів на складах, згідно відповідних підтверджуючих документів (довідок) за кілька попередніх періодів, які складені на підставі бухгалтерського обліку (*страхування по фіксованому середньому залишку товарів*).

3. Визначення страхової суми.

3.1. При страхуванні по вартості товарів на визначену дату страховою сумою є дійсна вартість, яку мають застраховані товарні запаси у визначений і узгоджений день кожного місяця. Страхувальник зобов'язаний щомісяця (впродовж першої декади) повідомляти Страховику дані про вартість товарів, що знаходяться на кожному предметі Договору страхування.

3.1.1. Якщо повідомлена Страхувальником вартість товарів перевищує заявлену страхову суму (ліміт відповідальності) на момент укладання Договору страхування, то це повідомлення розглядається як заява про збільшення страхової суми.

3.1.2. У випадку, якщо Страхувальник не повідомляє даних про вартість товарів у встановлений строк, то такою вважається вартість, що дорівнює половині заявленої у відповідності з п. 3.1 Особливих Умов суми і розглядається як ліміт відповідальності Страховика.

3.2. При страхуванні по фіксованому середньому залишку товарів відповідальність Страховика обмежується страховою сумою, яка дорівнює розміру *фіксованого середнього* залишку, визначеного на дату укладання Договору страхування.

3.3. Страховик не несе відповідальності щодо тієї частини товарних запасів, вартість якої перевищує страхові суми (ліміти відповідальності), встановлені Договором страхування. Збитки понад суми згаданих лімітів страхуванням не покриваються і відшкодуванню не підлягають.

4. Страховий платіж.

4.1. Якщо інше не передбачено Договором страхування, при страхуванні по вартості товарів на визначену дату Страхувальник при укладанні Договору страхування зобов'язаний сплатити перший страховий платіж, розрахований виходячи із 50 % від страхової суми, заявленої спочатку. Другий страховий платіж сплачується наприкінці дії Договору страхування з урахуванням наступних умов:

- якщо за період дії Договору страхування середня страхова сума (ліміт відповідальності) згідно з п. 3.1 перевищуватиме заявлену спочатку страхову суму, то Страхувальник зобов'язаний сплатити додатковий страховий платіж, розрахований виходячи із різниці між середньою страховою сумою за період дії Договору страхування і страховою сумою, заявленою спочатку. Тобто другий страховий платіж дорівнює сумі страхового платежу, розрахованого виходячи із 50 % від страхової суми, заявленої спочатку, та додаткового страхового платежу;

- якщо за період дії Договору страхування середня страхова сума (ліміт відповідальності) згідно з п. 3.1 буде нижчим за страхову суму, заявлену спочатку, другий страховий платіж розраховується виходячи із 50 % від страхової суми, заявленої спочатку.

4.2. При страхуванні по фіксованому середньому залишку товарів страховий платіж розраховується відповідно до страхової суми на дату укладання Договору страхування.

5. Страхувальник зобов'язаний вести облік товарів, що зберігаються на території страхування. При настанні страхового випадку Страховику повинні бути надані відповідні дані обліку про наявність товарів на території страхування із зазначенням в облікових документах дати вилучення товарів або розміщення їх на зберігання, найменування, кількості і вартості товарів. Дані обліку товарів є основою для визначення суми страхового відшкодування.

6. Сума страхового відшкодування розраховується, виходячи із кількості товару, що знаходиться в межах території страхування на момент настання страхового випадку.

7. Якщо інше не передбачено Договором страхування, умови п. 12.9.1 Особливих умов застосовуються тільки у випадку, коли різниця між дійсною вартістю товарних запасів на момент укладання Договору страхування або на момент настання страхового випадку та страховою сумою (лімітом відповідальності) перевищувала 20 % страхової суми (ліміту відповідальності).

8. Після виплати страхового відшкодування страхова сума зменшується на розмір виплаченого відшкодування. Страхувальник має право відновити початкову страхову суму шляхом укладення додаткової угоди до Договору страхування та сплати додаткового страхового платежу.

9. Якщо страхування здійснюється по вартості товарів на визначену дату, Страховик має право в будь-який час перевірити відповідність наданої Страхувальником інформації про кількість та вартість застрахованих товарів фактичній наявності товарів за даними обліку.

10. У відношенні інших питань, не обумовлених в цих додаткових умовах, діють відповідні положення Особливих умов.

ДОДАТОК № 4
до Особливих умов
Добровільного страхування майна підприємств
і підприємців від вогню та інших небезпек

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ МАЙНА У ХОЛОДИЛЬНИХ КАМЕРАХ.

1. За Договором страхування, укладеним відповідно до цих Особливих умов та наведених нижче додаткових умов (надалі - Додаткові умови) Страховик додатково надає страховий захист від пошкодження, знищення або псування продуктів, що знаходяться в холодильній установці або в камерах із "контрольованою атмосферою" у результаті раптового і непередбаченого пошкодження, знищення або виходу з ладу перелічених у Договорі страхування холодильних установок. Застрахованим вважається майно, вказане в Договорі страхування або в додатках до нього.

2. Предмет Договору страхування.

2.1. Відповідно до цих Додаткових умов можуть бути застраховані:

2.1.1. Заморожені, охолоджені або свіжі продукти харчування, які підлягають зберіганню в холодильних установках при визначеному температурному режимі;

2.1.2. Інші товари або продукти, що зберігаються в холодильних установках при визначеній температурі та інших параметрах кліматичного режиму. При страхуванні таких товарів Страховальник зобов'язаний до укладання Договору страхування інформувати Страховика про причини, що викликають необхідність зберігання цих товарів в умовах спеціального температурного або кліматичного режиму та специфічні ризики, пов'язані з їхнім пошкодженням або псуванням внаслідок порушення температурного або кліматичного режиму.

3. Страховий захист відповідно до цих Додаткових умов не поширюється на саме холодильне та інше допоміжне обладнання та інвентар, а також холодоагент, які забезпечують функціонування холодильної установки.

4. Обсяг страхового покриття:

4.1. Страхуванням покриваються тільки такі збитки, що сталися внаслідок поломок або пошкоджень холодильного устаткування.

4.2. Якщо холодильна установка, в якій зберігається застраховане майно, не належить Страховальнику, то Страховик має право вимагати, в якості умови надання страхового захисту в межах цих Додаткових умов, одночасного укладання Договору страхування майна від поломок у відношенні такої холодильної установки.

4.3. Якщо Договором страхування передбачено, то підлягають відшкодуванню збитки:

4.3.1. Внаслідок раптового припинення подачі електричного струму;

4.3.2. Пов'язані з псуванням застрахованого майна, яке зберігається в камерах із «контрольованою атмосферою».

Камерами з контрольованою атмосферою вважаються ємності, у яких провадиться тривале (понад один місяць) зберігання майна в умовах, за яких забезпечується не тільки постійна температура зберігання, але й інші постійні параметри повітряно-газової суміші. До них відносяться, зокрема, вологість, тиск, відмінний від звичного повітря газовий склад суміші, граничні норми пилу або інших твердих компонентів, та інші аналогічні параметри. Ці камери відчиняються для розміщення або вилучення майна, що в них зберігається тільки за строго визначеним графіком, який не припускає порушень режиму зберігання.

5. Територія страхування.

Територією страхування майна є холодильні установки або камери із "контрольованою атмосферою", які вказані в Договорі страхування. Якщо застраховане майно вилучається території страхування, страховий захист припиняється, а збитки, що настали після вилучення застрахованого майна з території страхування або до його

розміщення території страхування, страхуванням не покриваються і відшкодуванню не підлягають.

6. Період очікування.

6.1. Період очікування - це період часу, протягом якого майно, що знаходиться на зберіганні в холодильних камерах не повинно псуватись після припинення або виходу з ладу холодильних агрегатів за умови, що холодильна камера протягом цього часу залишається постійно закритою. Тривалість періоду очікування для окремих категорій застрахованого майна вказується в заяві на страхування та у Договорі страхування.

6.2. Строк періоду очікування починається з моменту настання події, що може спричинити збитки, вказані в п. 4 цих Додаткових умов.

6.3. Збитки, що сталися протягом періоду очікування внаслідок відхилень від заданих температур зберігання, страхуванням не покриваються і відшкодуванню не підлягають, за виключенням збитків, викликаних:

- попаданням у холодильну камеру холодоагенту внаслідок його витоку або викиду;

- випадковим заморожуванням продуктів, що знаходяться на зберіганні.

7. Страховик відшкодовує збитки внаслідок вказаних в даних Додаткових умовах подій лише за умови, що Страхувальник:

- веде журнал режиму роботи кожної холодильної камери з визначенням температур охолодження в камері, а також інших необхідних даних;

- вживає всі необхідні заходи щодо забезпечення нормальної роботи холодильної установки відповідно до інструкцій виробника та встановлених Особливих умов технічної експлуатації;

- забезпечує постійне технічне обслуговування холодильної установки, контроль за її роботою з боку кваліфікованого технічного персоналу;

- забезпечує представникам Страховика доступ до території страхування, документів обліку застрахованого майна, журналів режиму роботи холодильних камер з метою огляду застрахованого майна та оцінки ступеня прийнятого на страхування ризику.

8. Страхове покриття за цими Додатковими умовами надається тільки додатково до страхування майна від вогневих та інших ризиків згідно розділу 4 Особливих умов.

9. У відношенні інших питань, не обумовлених в цих Додаткових умовах, діють відповідні положення Особливих умов.

ДОДАТОК № 5
до Особливих умов
Добровільного страхування майна підприємств
і підприємців від вогню та інших небезпек

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ГОТІВКИ У КАСАХ, СЕЙФАХ ТА В
БАНКІВСЬКИХ СХОВИЩАХ.

1. Страхування на підставі цих Особливих умов готівки (казначейські квитки, банкноти, монети), цінних паперів (акції, облігації, векселі тощо), дорогоцінних металів в злитках та інших цінностей, що знаходяться в сейфах, касі або банківських сховищах Страхувальника, здійснюється з урахуванням наведених нижче додаткових умов (надалі - Додаткові умови).

Каса - це ізольоване приміщення, призначене для прийому, видачі і тимчасового зберігання готівки, та обладнане відповідно до вимог Національного Банку України.

Банківське сховище - це ізольоване приміщення в банках, спеціально призначене для довготривалого зберігання готівки великого обсягу і цінностей, система захисту якого відповідає вимогам, що пред'являються до об'єктів такого роду.

2. Страхувальними ризиками при страхуванні у відповідності з цими Додатковими умовами є ризики з числа наведених в розділі 4 Особливих умов.

3. Відшкодуванню підлягають збитки, заподіяні Страхувальнику в період знаходження застрахованих грошей, цінних паперів, цінностей у касі, сейфі або банківському сховищі Страхувальника.

4. Страхові суми (ліміти відповідальності Страховика) встановлюються в таких розмірах:

4.1. Для готівки - в межах ліміту, встановленого банком, що обслуговує Страхувальника, відповідно до порядку ведення касових операцій, встановленого Національним Банком України.

4.2. Для цінних паперів та інших цінностей - в межах погодженого ліміту відповідальності, вказаного в Договорі страхування.

5. Страховик відшкодовує збитки при страхуванні у відповідності з даними Додатковими умовами, виключно, за умови, що Страхувальник:

5.1. Оформлює касові операції відповідно до вимог, затверджених Держкомстатом, Національним Банком та Міністерством Фінансів України;

5.2. Дотримується Особливих умов охорони майна і зберігання цінностей, які передбачені законодавством або Договором страхування;

5.3. В неробочий час забезпечує замикання та пломбування застрахованих приміщень і сховищ, а в місцях зберігання цінностей вживає усіх заходів щодо забезпечення безпеки, передбачених для таких місць відповідними нормативними актами.

6. Додатково до положень цих Особливих умов при страхуванні готівки підвищенням ступеня ризику вважається:

6.1. Усунення або заміна на менш надійні сховища, передбачені для цінного майна або зниження ступеня надійності місць зберігання.

6.2. Ремонт або переустаткування застрахованих будинків і приміщень, а також ремонт будинків і споруд, що безпосередньо примикають до застрахованих, або встановлення на таких будинках риштувань або підіймачів.

6.3. Звільнення на тривалий строк (понад 60 днів) приміщень, що безпосередньо (зверху, знизу або збоку) примикають до застрахованого приміщення.

6.4. Припинення господарської діяльності Страхувальника на тривалий (понад 60 днів) строк.

6.5. Невжиття Страхувальником заходів щодо негайної заміни замків в застрахованих приміщеннях та сховищах на рівноцінні у випадку, якщо ключі до таких замків втрачені.

7. Страхувальник зобов'язаний негайно зробити усе можливе для усунення обставин, що підвищують ступінь ризику, а при неможливості усунути такі обставини - прийняти за узгодженням із Страховиком додаткові заходи безпеки.

8. При визначенні суми страхового відшкодування збитки розраховуються:

8.1. При страхуванні готівки:

8.1.1. У випадку повного знищення або втрати - по номіналу на підставі завіреної виписки з касової книги.

8.1.2. У випадку часткового пошкодження - по номіналу за вирахуванням номінальної вартості банкнот, придатних до обороту, та компенсації, отриманої за здані пошкоджені та ідентифіковані банкноти (на підставі експертного висновку розрахунково-касового центру Національного Банку України про придатність банкнот для подальшого використання). У випадках, коли експерт виносить висновок про неможливість обміну пошкоджених грошових знаків, збитки розраховуються як у випадку повного знищення.

8.2. При страхуванні державних цінних паперів, які не котируються - на базі номінальної вартості.

8.3. При страхуванні власних акцій підприємства, які не котируються - на базі балансової вартості.

8.4. При страхуванні інших цінних паперів, які котируються на біржі або спеціальних аукціонах, котирування яких регулярно публікуються, - на базі середньоринкової вартості (середньої ціни між ціною покупки і ціною продажу) в день настання страхового випадку.

8.5. При страхуванні дорогоцінних металів та інших цінностей - на підставі біржових цін або експертної оцінки.

9. Страхове відшкодування виплачується тільки за умови, що в момент страхового випадку вказане у Договорі страхування майно знаходилося в спеціальних сховищах: броньованих приміщеннях, сейфах, вогнетривких шафах тощо. Страховик має право вказувати в Договорі страхування тип і ступінь безпеки таких сховищ, а також висувати інші вимоги щодо забезпечення збереження майна.

10. Страхування у відповідності з цими Додатковими умовами не поширюється на:

- перевезення або транспортування готівки та інших цінностей;
- готівку в касі та інші цінності, що не належать Страхувальнику;
- банкноти, що втратили ознаки платоспроможності;
- готівку та інші цінності, що знаходяться поза касою або іншим сховищем;
- матеріальну відповідальність касира, пов'язану з помилками при видачі або прийнятті готівки;

- зникнення (недостачу) готівки і цінних паперів, виявлене в ході інвентаризації;

- цінні папери Страхувальника, що зберігаються в депозитарії.

11. У відношенні інших питань, не обумовлених в Додаткових умовах, діють відповідні положення Особливих умов.

ДОДАТОК № 6
до Особливих умов
Добровільного страхування майна підприємств
і підприємців від вогню та інших небезпек

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА, АНТИКВАРІАТУ.

1. Страхування на підставі Особливих умов творів мистецтв та антикваріату здійснюється з урахуванням наведених нижче додаткових умов (надалі - Додаткові умови).

2. На страхування приймаються твори мистецтва (предмети живопису, скульптури, графіки, декоративно-прикладного мистецтва тощо), предмети антикваріату, музейні і виставочні експонати, на які є документи, що офіційно підтверджують їхню вартість.

3. Дійсною вартістю при страхуванні у відповідності з даними Додатковими умовами є заявлена вартість. Страхова сума встановлюється в розмірі дійсної вартості творів мистецтва. Для об'єктивної оцінки дійсної вартості творів мистецтва Страховик має право залучати експертів-оцінювачів. Експертами можуть виступати як визнані, так і сертифіковані експерти або експертні бюро.

4. Для укладання Договору страхування Страхувальник надає Страховику:

- заяву, в якій вказуються необхідні відомості, у тому числі обставини, що впливають на ступінь ризику;

- перелік творів мистецтв із зазначенням найменування (назви), автора роботи та дійсної вартості кожного предмету;

- копії оговорів Страхувальника з контрагентами (у випадку передачі творів мистецтва іншим особам для демонстрації в інших експозиціях або для інших цілей), та інші необхідні документи на вимогу Страховика.

5. Додатково до виключень згідно з Особливими умовами Страховик не несе відповідальності за збитки внаслідок:

- природного зносу та амортизації творів мистецтва;

- будь-якого ремонту або реставрації творів мистецтв;

- несприятливого впливу повітря, вологи, температури, процесу розпаду матеріалів (помутніння фарб, іржавіння, окислювання, тощо);

- пошкодження рослинами та (або) тваринами.

6. У відношенні інших питань, не обумовлених в Додаткових умовах, діють відповідні положення Особливих умов.

ДОДАТОК № 7
до Особливих умов
Добровільного страхування майна підприємств
і підприємців від вогню та інших небезпек

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ОСОБИСТОГО МАЙНА ПЕРСОНАЛУ.

1. За Договором страхування, укладеним відповідно до Особливих умов та наведених нижче додаткових умов (надалі - Додаткові умови) Страховик додатково надає страховий захист від пошкодження, втрати або знищення особистого майна персоналу Страхувальника та його відвідувачів.

2. Страховик відповідає за знищення або пошкодження особистого майна тільки при настанні страхових випадків, вказаних у Договорі страхування.

3. Якщо інше не передбачено Договором страхування, особистим майном персоналу Страхувальника та його відвідувачів є особисті речі, які зазвичай використовуються при виконанні службових та посадових обов'язків в робочий час.

4. Ліміт відповідальності Страховика по страхуванню особистого майна визначається по кожному випадку та в цілому по всіх збитках, які сталися в період страхування з розрахунку на одну людину з вказівкою максимальної кількості застрахованих.

5. Страхове покриття за цими Додатковими умовами надається тільки додатково до страхування майна Страхувальника від вогневих та інших ризиків згідно розділу 4 Особливих умов.

6. У відношенні інших питань, не обумовлених в Додаткових умовах, діють відповідні положення Особливих умов.

ДОДАТОК № 8
до Особливих умов
Добровільного страхування майна підприємств
і підприємців від вогню та інших небезпек

БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ ПО СТРАХУВАННЮ МАЙНА.

(Строк дії Договору страхування - 1 рік)

Таблиця 1

	Страхові ризики	Страхові тарифи (% від страхової суми) по предметах Договору страхування								
		Будівлі	Споруди	Інженерне виробничо-технологічне обладнання	Господарчі будівлі	Окремі приміщення	Об'єкти незавершеного будівництва	Інвентар, технологічне устаткування	Предмети інтер'єру, меблі, елементи оздоблення приміщень	Товарно-матеріальні цінності
1	Пожежа	0,17	0,16	0,35	0,18	0,18	0,16	0,35	0,30	0,35
2	Удар блискавки	0,07	0,10	0,07	0,07	0,05	0,07	0,07	0,05	0,07
3	Вибух	0,12	0,12	0,17	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,15
4	Падіння пілотованих літальних об'єктів, їх частин	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
5	Стихійні лиха	0,10	0,10	0,15	0,10	0,10	0,10	0,10	0,15	0,15
6	Дія води	0,15	0,12	0,20	0,15	0,17	0,12	0,17	0,25	0,20
7	Сторонній вплив	0,07	0,07	0,07	0,07	0,05	0,07	0,05	0,05	0,07
8	Задимлення	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
9	Протиправні дії третіх осіб	0,20	0,30	0,50	0,20	0,20	0,20	0,60	0,40	0,80
10	ПО ПАКЕТУ РИЗИКІВ	0,98	1,07	1,61	0,99	0,97	0,94	1,56	1,42	1,89
11	Розбиття шибок, вітрин і інших подібних споруджень	1,2	1,0	-	1,2	1,0	1,0	-	1,0	-
12	Інші випадкові, раптові та непередбачувані події (п.4.1.11 Особливих умов)	0,12	0,12	0,17	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,15

БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ ПО СТРАХУВАННЮ МАЙНА ВІД ПОЛОМОК.

Таблиця 2

Строк дії Договору страхування	Страховий тариф (% від страхової суми)
1 рік	1,0

Примітка: Страховик може при визначенні розміру страхового платежу, який підлягає сплаті, використовувати як підвищувальні так і понижуючі коефіцієнти до базових страхових тарифів в діапазоні від 0,01 до 5,0 в залежності від чинників та обставин, які впливають на ступінь страхового ризику та умов конкретного Договору страхування.

Страховик може розробляти спеціалізовані страхові продукти та програми з тарифами відповідно до цих Особливих умов.

Норматив витрат Страховика на ведення справи при страхуванні на підставі цих Особливих умов визначений при розрахунках відповідних страхових тарифів згідно таблиць 1, 2 у розмірі до 40% від величини страхового тарифу та вказується у Договорі страхування.

Актуарій

/Карташов Ю.М./

Свідоцтво №03-007 від 06 грудня 2012 року

Страна издательства	Украина
Год издания	2015

НАЦИОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ЗАРЕЄСТРАЦІЇ
 ДЕРЖАВНЕ РЕЄСТРАЦІОННЕ СЛУЖБОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Місім Ковалів

О. Максимчук

1015109

24.03.2015

Всього прошито, пронумеровано та
 скріплено печаткою
35 і підтверджено двобічною аркушів

Заступник Голови Правління
 АТ «СК «АХА Страхування»

М.С. Демєбидький